

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

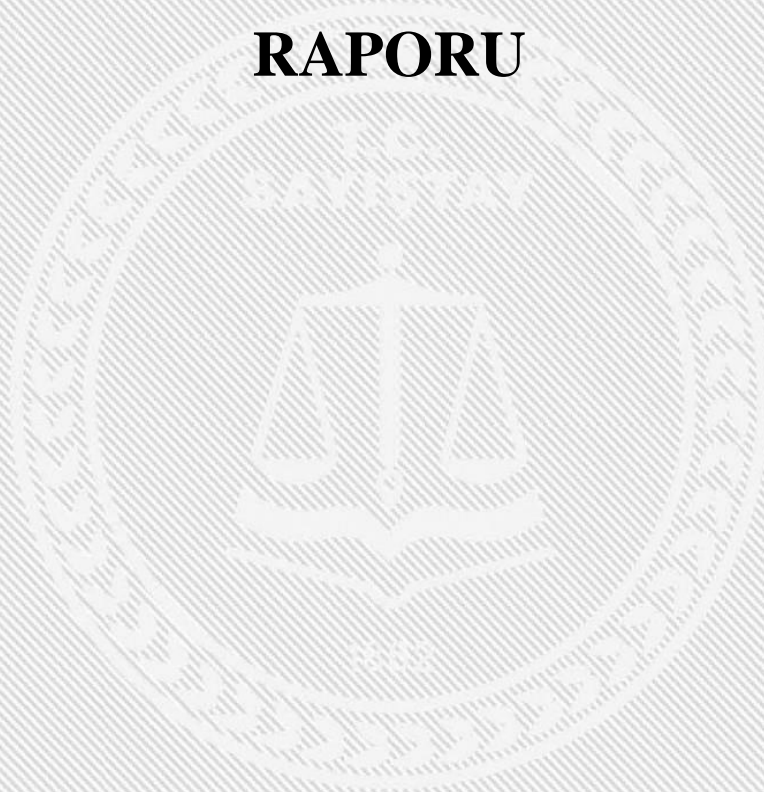
**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu**

Eylül 2019

İÇERİK

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	37

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	10
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	15
9.	EKLER.....	31

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları	4
Tablo 2: 2018 Yılı Ödenek ve Harcamalarının Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı.....	4

KISALTMALAR

BOREN	: Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
BÖ	: Başlangıç Bütçe Ödeneği
ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirmesi
EPDK	: Türkiye Cumhuriyeti Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
EPIAŞ	: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi
KBÖ	: Kurum Başlangıç Ödeneği
KDV	: Katma Değer Vergisi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
MAPEG	: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
MBYBS	: Maden Bilişim Yönetim Bilgi Sistemi
MİGEM	: Maden İşleri Genel Müdürlüğü
MTA	: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
NGS	: Nükleer Güç Santralleri
SGB	: Strateji Geliştirme Başkanlığı
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TAEK	: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı
TEDAŞ	: Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı Kayıtlarının (Maden Ruhsatı Teminatları) Gerçek Tutarları Gösterecek Şekilde Güncellenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İdari Para Cezalarına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

2. Elektrik Enerjisi Fonu Katkı Payları Tutarlarının Bakanlıkça Kontrol ve Denetiminin Yapılmaması

3. Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Kurumsal İnternet Sitelerinde Yayımlamak Zorunda Oldukları Bilgilerin TEDAŞ Tarafından Tamamlanmaması

4. Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Yıllık Periyodik Denetimlerinin TEDAŞ Tarafından Yerine Getirilmemesi

5. Ön Mali Kontrole Tabi Ödemelerin Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin Kontrolünden Geçmeden Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görev ve yetkileri 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenmiş olup, Bakanlığın görev ve yetkileri (ilgili mevzuatta piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde) şunlardır:

a) Ülkenin enerji ve tabii kaynaklara olan kısa ve uzun vadeli ihtiyacını belirlemek, temini için gerekli politikaların tespitine yardımcı olmak, planlamalarını yapmak,

b) Enerji ve tabii kaynakların ülke yararına, teknik icaplara ve ekonomik gelişmelere uygun olarak araştırılması, işletilmesi, geliştirilmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve korunması amacıyla genel politika esaslarının tespit ve tayinine yardımcı olmak, gerekli programları yapmak, plan ve projeleri hazırlamak veya hazırlatmak,

c) Bu kaynakların değerlendirilmesine yönelik arama, tesis kurma, işletme ve faydalanma haklarını vermek, gerektiğinde bu hakların devir, intikal, iptal işlemlerini yapmak, ipotek, istimlak ve diğer tazyit edici hakları tesis etmek, bunların sicillerini tutmak ve muhafaza etmek,

ç) Kamu ihtiyaç, güvenlik ve yararına uygun olarak enerji ve tabii kaynaklar ile enerjinin üretim, iletim, dağıtım, tesislerinin etüt, kuruluş, işletme ve devam ettirme hizmetlerinin genel politikasını tespit için öneride bulunmak, Cumhurbaşkanının görevlendirmesi ile koordinasyonu temin etmek ve denetlemek,

d) Yeraltı ve yerüstü enerji ve tabii kaynaklar ile ürünlerinin üretim, iletim, dağıtım ve tüketim fiyatlandırma politikasını tayin ve gerektiğinde fiyatlarını tespit etmek,

e) Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarının işletme ve yatırım programlarını inceleyerek tasvip etmek ve yıllık programlara göre faaliyetlerini takip etmek, değerlendirmek,

f) Bakanlığa bağlı ve Bakanlıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını ve işlemlerini her bakımdan tetkik, tahkik ve teftişe tabi tutmak, gerekli her türlü emri vermek ve denetlemek,

g) Yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesi ve enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik politikaların ve stratejilerin belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak,

ğ) Bu maddede belirtilen görevleri yerine getirmek amacı ile gerekli bilgileri toplamak, değerlendirmek ve uzun vadeli politikaların tespiti ve geliştirilmesi ile ilgili hazırlık çalışmalarını yapmak,

h) Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Bakanlığın yapılanması 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile düzenli iken 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden şekillenmiştir.4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kaldırılarak bunların yerine özel bütçeli Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) kurulmuştur.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Enerji İşleri Genel Müdürlüğü,
- b) Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü,
- c) Dış İlişkiler ve Uluslararası Projeler Genel Müdürlüğü,
- d) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- e) Denetim Hizmetleri Başkanlığı,
- f) Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- g) Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı,
- h) Personel Dairesi Başkanlığı,
- i) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,
- j) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- k) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- l) Özel Kalem Müdürlüğü.

Bakanlık hizmetleri 2018 yılı sonu itibari ile 959'u kadrolu, 4'ü sözleşmeli bilişim personeli, 7'si 4/B sözleşmeli İdari Büro Görevlisi, 5'i 4/B sözleşmeli İdari Destek Görevlisi, 56'sı işçi, 130'u sürekli işçi (696 sayılı KHK), 166'sı geçici görevli, 54'ü Bakanlık dışında geçici görevli olmak üzere toplam 1.273 personel ile yürütülmüştür.

Bakanlık Bağlı Kuruluşları;

- a) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- b) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü

c) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı

Bakanlık İlgili Kuruluşları;

- a) Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü
- b) Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü
- c) ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü
- d) Türkiye Elektro Mekanik Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü
- e) Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü
- f) Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü
- g) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü
- h) Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü
- i) Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü

Bakanlık İlişkili Kuruluşlar;

- a) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- b) Nükleer Düzenleme Kurumu
- c) Nadir Toprak Elementleri Enstitüsü
- d) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü

1.3. Mali Yapı

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında Bakanlığa 2.386.508.000 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir. Yıl içinde eklenen 419.077.700 TL ve düşülen 277.417.700 TL ile Bakanlık toplam ödeneği 2.528.168.000 TL olmuştur.

2018 yılında Bakanlık toplam harcaması 2.350.101.185 TL olarak gerçekleşmiş olup bu rakam 2.528.168.000 TL'lik toplam ödeneğin %93'üne denk gelmektedir. Toplam ödeneklere oranlandığında, Bakanlık Merkez Teşkilatı Birimlerinin harcaması ise %96 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1'de, Bakanlık Merkez Teşkilatının 2018 yılı ödenek ve harcamaları ile Bakanlık bağlı kuruluşları olan MTA ve TAEK ile ilişkili kuruluşu olan BOREN'e yapılan Hazine Yardımları ve Yurtiçi Sermaye Transferleri de yer almaktadır.

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

KURULUŞ	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL İÇİNDE		TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERLERİ (HARCAMA)	HARCAMA ORANI (%) (Toplam Ödeneğe Oranla)	KALAN ÖDENEK
		EKLENEN	DÜŞÜLEN				
BAKANLIK MERKEZ	1.723.913.000	361.037.700	277.417.700	1.807.533.000	1.738.376.185	96	69.156.815,00
BOREN	10.943.000	0	0	10.943.000	0	0	10.943.000
MTA	485.685.000	58.040.000,00	0,00	543.725.000	543.725.000	100	0
TAEK	165.967.000	0	0	165.967.000	68.000.000	40	97.967.000
GENEL TOPLAM	2.386.508.000	419.077.700	277.417.700	2.528.168.000	2.350.101.185	93	178.066.815

Ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe tahsisatı ve harcama durumuna ilişkin bilgiler aşağıdaki şekildedir;

Tablo 2: 2018 Yılı Ödenek ve Harcamalarının Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

AÇIKLAMA	KBÖ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
Personel Giderleri	96.824.000	32.300.500	18.254.000	110.870.500	109.570.008
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Gid.	15.909.000	6.350.500	3.380.500	18.879.000	18.329.415
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.275.772.000	242.932.800	10.586.300	1.508.118.500	1.498.134.401
Cari Transferler	309.595.000	49.736.000	103.200.600	256.130.400	185.121.091
Sermaye Giderleri	94.221.000	65.777.900	65.777.900	94.221.000	45.245.132
Sermaye Transferleri	517.787.000	20.040.000	0	537.827.000	492.075.000
Borç Verme	76.400.000	1.940.000	76.218.400	2.121.600	1.626.138
TOPLAM	2.386.508.000	419.077.700	277.417.700	2.528.168.000	2.350.101.185

- Personel Giderleri için tahsis edilen 110.870.500 TL'lik toplam ödeneğin % 98,8'i,
- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için tahsis edilen 18.879.000 TL'lik toplam ödeneğin % 97,1'i,
- Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin yapılabilmesi için tahsis edilen 1.508.118.500 TL'lik toplam ödeneğin % 99,3'ü,
- Cari Transferler için tahsis edilen 256.130.400 TL'lik toplam ödeneğin % 72,3'ü,
- Sermaye Giderleri için tahsis edilen 94.221.000 TL toplam ödeneğin % 48,0'ı,
- Sermaye Transferlerine yönelik tahsis edilen toplam ödenek 537.827.000 TL olup söz konusu ödeneğin % 91,5'i,
- Borç Verme tertibi için ise tahsis edilen 2.121.600 TL toplam ödeneğin %76,6'sı harcanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kamu yönetiminde iç kontrol, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun iç kontrol sistemi başlıklı beşinci kısmında düzenlemiştir. Anılan Kanun'un 55-67'nci maddelerinde iç kontrolün tanımı, iç kontrolün amacı, iç kontrolün yapısı ve işleyişi, mali hizmetler birimi, muhasebe hizmetleri ve muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması, iç denetim, iç denetçilerin görevleri, iç denetçinin nitelikleri ve atanması, İç Denetim Koordinasyon Kurulu ve İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun görevleri başlıkları altında iç kontrol sistemine ilişkin hükümler yer almıştır.

5018 sayılı Kanun'da, kamu mali yönetiminin bir unsuru olarak iç kontrolün kamu idarelerini, mali işlem ve faaliyetlerine ilişkin tüm gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin, amacının ve mevzuatına uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi için uygulanan mali yönetim, harcama öncesi kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemleri İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirleneceği, geliştirileceği ve uyumlaştırılacağı; ayrıca bu birimlerin sistemlerin koordinasyonunu sağlayacağı ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti vereceği belirtilmektedir.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde; söz konusu standartların, idarelerin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate alınmaları gereken temel yönetim kurallarını gösterdiği ve tüm kamu idarelerinde tutarlı, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulmasını ve uygulanmasının amaçlandığı; bu standartların uluslararası standartlar ve iyi uygulanan örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirilmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak tüm kamu idarelerince uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere düzenlemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında, Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi ve 10775 sayılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi'ne istinaden Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları ikişer yıllık hazırlanmakta olup 2017-2018 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nın süresi 31.12.2018 tarihinde dolmuştur.

Bakanlığın 2019-2020 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ise 19.12.2018 tarih ve 3037 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanarak Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

30.12.2017 sonu itibariyle hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ikinci 6 aylık gerçekleşme raporları ile üçüncü ve dördüncü 6 aylık izlemeleri de yapılmış olup, üçüncü 6 aylık gerçekleşme raporu 27.07.2018 tarih ve 1780 sayılı üst yönetici onayı sonrası Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Ayrıca Kamu İç Kontrol Rehberi doğrultusunda, Bakanlıkta kurulan İç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik "İç Kontrol Öz Değerlendirme Anketi" yapılmış ve sonuçlarının yer aldığı "İç Kontrol Sistemi 2017 yılı Değerlendirme Raporu" hazırlanmıştır. 12.09.2018 tarihinde toplanan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunca uygun görüş verilen Rapor, Bakanlık Makamı Onayı sonrası Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

2019 yılında uygulamaya konulacak olan 2019-2020 dönemi Bakanlık Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı gerekli onaylardan geçtikten sonra Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

"Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" ile Bakanlık Merkez Teşkilatı yeniden yapılandırılmış olup, görev ve iş akış şemaları da güncellenmiştir.

Bakanlığın 2019-2023 Stratejik Planı; 5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu", "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile "Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu"na uygun olarak hazırlanmış ve onaylanmıştır.

Bakanlığa "2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu" ile tahsis edilen ödeneklerin kullanımına ilişkin olarak yapılacak harcamalar "İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar" çerçevesinde, Bakanlığın "Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi" gereğince ön mali kontrol faaliyetleri 09.01.2018 tarih ve 98 sayılı mülga Müsteşarlık Olur'u kapsamında

gerçekleştirilmiş olup bu meyanda; yan ödeme cetvellerinin vize ettirilmesi, taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının kontrol edilmesi, ödenek gönderme belgeleri ve ödenek aktarma işlemleri kontrol edilmiştir. Ön mali kontrole ilgili aksayan hususlar bulgu konusu yapılmıştır.

İç Denetim Birimi tarafından, 2018 yılında ETKB Personelinin Yetiştirilmek Amacıyla Yurtdışına Gönderilme Süreci (Personel Dairesi Başkanlığı) danışmanlık denetimi gerçekleştirilmiştir.

Daha önceki yıllarda denetimi gerçekleştirilen;

- Malzeme, İthalat, İhracat, Vergi Muafiyeti,
- Kurul İşlemleri,
- Hukuk Hizmetleri,
- İç Kontrol Sistemi ve Koordinasyonu,
- NGS Hakkında Kamuoyu Bilgilendirme,
- Stratejik Plan Hazırlama ve İzleme Süreci,
- Madencilik Denetim ve Koordinasyon,
- Birim Stratejik Plan & Performans Programı Hedefleri ve Gerçekleşmeleri,
- Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Araçlarının Kullanılması,

faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan izlemeler sonucunda, 9 adet raporda yer alan toplam 44 adet bulgudan 19'unun tamamlandığı, 11'ine ek süre verildiği, 14'üne ise riskinin denetlenen birimlerce üstlenildiği şeklinde değerlendirme yapılmış ve durum ilgili birimlere yazı ile bildirilmiştir.

Buna göre, Kurumun iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi sonucunda;

- İç kontrol sisteminin ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenildiği ve desteklendiği,
- Kurum Personelinin “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1’inde yer alan “Etik Sözleşmesi”ni imzaladığı ve bu sözleşmelerin personelin özlük dosyasında yer aldığı,
- Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği,
- Stratejik planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlandığı,

- İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren 2018 yılı performans programının ve İdare bütçesinin stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlandığı,
- Kurumsal risk yönetim çalışmalarının yapıldığı,
- Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulduğu,
- Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapıldığı, iş akış şemalarının çıkarıldığı,
- Faaliyet sonuçları ve değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği ve duyurulduğu,
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve varsa rapora ilişkin güncellemeler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunulduğu,

görülmüştür.

Sonuç olarak; iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çerçevesinde, mevzuatın gerektirdiği hususların yerine getirildiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı Kayıtlarının (Maden Ruhsatı Teminatları) Gerçek Tutarları Gösterecek Şekilde Güncellenmemesi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünün (MİGEM); ruhsat, ihale ve çevre uyum teminatları kayıtları ile Kurum Mali Tablolarındaki 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen kayıtların; hak sahiplerine ait bilgilerin işlenmemesi sebebiyle uyumlu olmadığı görülmüştür.

MİGEM tarafından, maden ruhsatları teminatları, çevre ile uyum bedelleri ve ihale geçici teminatlarının 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen hesaba, birlikte topluca aktarılması uygulaması 04.04.2018 tarihine kadar sürdürülmüş olup bu tarihten önceki kurum kayıtları ile saymanlık mali tabloları halen uyumlulaştırılmamıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu’nun 1’inci maddesinde özetle; 2017 yılı sonu itibariyle Maden İşleri Genel Müdürlüğü’nün kayıtlarında 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak 1.363.571.923,72 TL kayıt var iken Saymanlık kayıtlarında bu tutarların 562.192.483,78 TL olarak 2018 yılına devrettiği ve Saymanlık kayıtlarında hak sahiplerine ait bilgilerin bulunmaması sebebiyle bu hesabın havuz hesap olarak kullanıldığı, tespit edilmiştir.

Bakanlık bulguya verdiği cevapta; “330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında” “maden ruhsat teminatları” olarak muhasebeleştirilen hesaba, çevre ile uyum bedelleri ve ihale geçici teminatlarının birlikte topluca aktarılması uygulamasına yardımcı hesaplar açılmasıyla birlikte son verildiği, 04.04.2018 tarihi itibariyle MİGEM’in banka hesaplarına yatırılan çevre ile uyum bedelleri “430-17 Çevre İle Uyum Teminatı Yardımcı Hesabı”nda ve ihale geçici teminatları “430-8 Maden Ruhsatı Teminatı Yardımcı Hesabı”nda sicil, erişim, tarih, makbuz no, tutar, TCKNO/VKNO bilgileri ile muhasebeleştirildiği, “330-1-1 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı”na herhangi bir tahsilat aktarılmadığı ve bu hesapta belirtilen tarihten öncesi tutarlar için MİGEM ile Saymanlık kayıtları arasında uyum sağlama çalışmaları sürdürüldüğü, hem yardımcı hesapların açılması, hem de e-Maden projesinin hayata geçmesiyle birlikte işlemlerin daha etkin ve kolay şekilde yürütülmesi, aynı zamanda verimliliğin artırılması sağlanacağı ifade edilmiştir.

Söz konusu Raporda, Kurum kayıtlarıyla Saymanlık kayıtları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi için; Kurum verilerinin tek tek kontrol edilerek güncellenmesi ve 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında kayıtlı Maden Ruhsatı Teminatlarının alacak bakiyesi olan 562.192.483,78 TL ile bire bir eşleştirilmesi önerilmiştir.

Ancak 2018 yılında 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı kayıtları (Maden Ruhsatı Teminatları) gerçek tutarları gösterecek şekilde güncellenmemiş ve mevcut sorun 2019 yılına devredilmiştir.

Diğer taraftan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Maden İşleri Genel

Müdürlüğü ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kaldırılarak bunların yerine özel bütçeli Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) kurulmuştur. Mülga genel müdürlüklerin varlıkları 06.12.2018 tarihi itibarıyla sona erdirilmiştir. Ancak mülga kurumlara ait hesaplar, bu tarih itibarıyla devredilmediği gibi devir işlemleri 2018 yılı sonuna kadar gerçekleşmemiş olup yıl sonunda da Bakanlığa ait hesapların içerisinde yer almıştır.

2018 yılı sonu itibarıyla MAPEG sisteminde 1.399.416.192,89 TL kayıtlı teminat olmasına karşılık 330 Hesabında kayıtlı Maden Ruhsatı Teminatlarının alacak bakiyesi 627.010.770,18 TL olarak 2019 yılına devredilmiştir. Bu durumda 772.405.422,71 TL tutarında açıklanamayan fark ortaya çıkmaktadır.

31.12.2018 tarihine kadar Kurum verileri kontrol edilerek güncellenmediğinden 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında kayıtlı Maden Ruhsatı Teminatlarının alacak bakiyesi olan 627.010.770,18 TL MAPEG kayıtlarıyla örtüşmemekte ve gerçek alacak bakiyesini göstermemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün (MAPEG) Gerekçeli Açıklaması

2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun yayınlanmasından sonra bulguda yer alan tespit doğrultusunda Genel Müdürlüğümüzde gerekli çalışmalar başlatılmış 2009-2015 yılları arasında Vakıfbank Bağlı Şubesi nezdindeki hesaplara yatırılan teminatların Genel Müdürlüğümüz bilgi işlem sistemine kaydının yapıp yapılmadığı hususundaki inceleme halen devam etmekte olup, Genel Müdürlüğümüz Bilgi işlem sistemindeki teminat hesapları ile Kurum Mali Tablolarındaki 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabındaki "Maden Ruhsatları Teminatları" olarak muhasebeleştirilen kayıtların uyumlu olmamasıyla ilgili olarak;

- Genel Müdürlüğümüz banka hesaplarına yatırılan teminatlar, 2004 yılı öncesinde ruhsat sahiplerinin yatırılan tutarlara ait belgeleri Genel Müdürlüğümüze ibraz etmesi ile ruhsatların işlem dosyası ile ilişkilendirilmekte, iade veya irat işlemi yapılacağı esnada bilgi işlem sistemi bulunmadığından işlem evrak bazında takip edilmiştir. 2005 yılında Genel Müdürlüğümüz bünyesinde bilgi işlem sisteminin kurulmasıyla Maden Bilgi Yönetim Sistemi (MBYBS) ruhsat teminatlarının tahsil, iade yada irat işlemleri bilgi işlem kayıtları üzerinden takip edilmeye başlanmış özellikle iade ve irat işlemlerinde banka dekont asılları üzerinden işlem yapılarak mükerrer işlem yapılmanın önüne geçilmiştir. Ancak 2005 yılına kadar tahsil

edilen, iade veya irat kaydedilen ruhsat teminatları için uygulamanın, ruhsatların işlem dosyaları üzerinden takip edildiği, bilgi işlem sistemi kayıtlarına alınmadığından raporlanmadığı, teminatların irat ya da iade işlemi yapılacağı tarihlerde bilgi işlem kayıtlarına alındığı dolayısıyla tahsil edilen ancak işleme alınmayan teminatların, sistem kayıtlarında bulunmadığı görülmekle birlikte 2015 yılı sonrasında 3213 sayılı Maden Kanununda değişiklik yapılarak ruhsatlar için teminat alınması uygulaması sona erdirilmesiyle ruhsat bedeli alınmaya başlanmış ve ruhsat bedeli ödenen ruhsatların teminatları iade edilmeye başlanmıştır.

- Genel Müdürlük ile Türkiye Vakıflar Bankası arasında kurulan veri paylaşımı ile 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla Genel Müdürlüğün banka nezdindeki hesaplarına yatırılan bedellerin tamamı için tahakkuk esaslı bir uygulamaya başlanmakla birlikte yatırılan tutarlar tahakkuk türü, sicil, tarih, makbuz no, TCKNO/VKNO bilgileri ile bilgi işlem kayıtlarına alınmakta olup banka hareketleri ile bilgi işlem kayıtları uyumlu hale getirilmiş ve tahakkuku olmayan hiçbir bedel tahsil edilmemiştir.

- Tahsilat sisteminin kurulmasıyla birlikte 2017 yılı sonrasında yatırılan tutarlara ait iade ve ihale geçici teminat iratları için bilgi işlem sisteminde manuel tutar girişi yapılmayarak sehven mükerrer ödeme işlemlerinin önüne geçilmiştir.

- Bakanlığımızın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsat Teminatları” olarak muhasebeleştirilen hesaba, çevre ile uyum bedelleri ve ihale geçici teminatlarının birlikte topluca aktarılması uygulamasına ise yardımcı hesaplar açılmasıyla birlikte son verilmiştir. 04/04/2018 tarihi itibarıyla Genel Müdürlük banka hesaplarına yatırılan çevre ile uyum bedelleri 430-17 Çevre İle Uyum Teminatı yardımcı hesabında ihale geçici teminatları ise 430-8 Maden Ruhsatı Teminatı yardımcı hesabında sicil, erişim, tarih, makbuz no, tutar, TCKNO/VKNO bilgileri ile muhasebeleştirilmekte 330-1-1 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabına herhangi bir tahsilat aktarılmamaktadır.

Ancak;

* Genel Müdürlük MBYBS kayıtlarındaki ruhsat teminatı tahsilat toplamında, sehven nakit olarak kaydedilen teminat mektuplarının varlığı ve 2015 yılındaki kanun değişikliği sonrası ayrı bir tahsilat takip ekranı kurulana kadar ruhsat bedeli olarak yatırılan tutarların da teminat kayıtlarına alındığı,

* Genel Müdürlüğümüzce iade edilmesine karar verilen çevre ile uyum teminatlarının, MBYBS’de iade işlemi için, bilgi işlem sisteminde gerekli yazılım yapılamaması nedeniyle bilgi işlem sisteminde kayıt oluşturulmadan iade işlemlerinin Saymanlık üzerinden gerçekleştirildiği,

* Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünce yapılan müracaatlarda müracaatın

değerlendirilebilmesi için MBYBS’de gerekli teminat tutarına tamamlattırılacak şekilde kayıt oluşturulması yani fiilen tahsil edilmeyen teminatların bilgi işlem sistemindeki tahsil kaydı,

** Maden Kanunu gereği I-a grubu ruhsatlar için İl Özel İdarelerine yatırılması gerekirken sehven Genel Müdürlük banka hesaplarına yatırılan ve dekont açıklamasında ruhsat, vergi no açıklaması yer almayan tutarların, tahsilat bilgileri ve iadesi işlemleri için MBYBS’de kayıt oluşturulmadığı,*

** 2015 yılındaki kanun değişikliği sonrası çevre ile uyum teminatları için MBYBS’de mali yükümlülük ekranı oluşturulamadığından 2015 yılı itibariyle yatırılan çevre ile uyum teminatlarının iadesinin bilgi işlem kayıtlarına alınmadan sadece Saymanlık üzerinden gerçekleştirildiği,*

tespitleri yapılmıştır.

Bu tespitler doğrultusunda; Söz konusu uyumsuzlukların giderilmesi için Genel Müdürlüğümüz bünyesinde oluşturulacak bir çalışma grubu veya komisyon marifetiyle banka hesaplarımıza yatırılan teminatların tasnif, tahsil, iade ve/veya irat işlemleri işlem dosyası bazında incelenerek, Genel Müdürlüğümüz ruhsat, ihale ve çevre uyum teminatları kayıtlarıyla muhasebe kayıtlarının uyumlulaştırılması çalışmaları yapılacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak

Yapılan açıklamalarda, 2017 yılı denetiminde tespit edilen hususlarla ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi verdikten sonra, söz konusu uyumsuzlukların giderilmesi için Genel Müdürlük bünyesinde oluşturulacak bir çalışma grubu veya komisyon marifetiyle banka hesaplarımıza yatırılan teminatların tasnif, tahsil, iade ve/veya irat işlemleri işlem dosyası bazında incelenerek, Genel Müdürlük ruhsat, ihale ve çevre uyum teminatları kayıtlarıyla muhasebe kayıtlarının uyumlulaştırılması çalışmalarının yapılacağı ifade edilmiştir.

Bulgumuzda belirtildiği üzere 31.12.2018 tarihine kadar Kurum verileri kontrol edilerek güncellenmediğinden 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında kayıtlı Maden Ruhsatı Teminatlarının alacak bakiyesi olan 627.010.770,18 TL MAPEG kayıtlarıyla örtüşmemekte ve gerçek alacak bakiyesini göstermemektedir.

Mevcut durumda, Bakanlığın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen kayıtları ile MİGEM’in MBYBS sistemindeki kayıtları arasındaki uyumsuzluk giderilmemiştir.

Öneri:

Bakanlığın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen kayıtları ile MİGEM’in MBYBS sistemindeki kayıtları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi için; Maden Bilişim Yönetim Bilgi Sistemi verilerinin tek tek kontrol edilerek güncellenmesi ve 330 Hesabında kayıtlı Maden Ruhsatı Teminatlarının alacak bakiyesi olarak 627.010.770,18 TL. ile bire bir eşleştirilmesi gerekir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İdari Para Cezalarına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 3213 sayılı Maden Kanunu’na göre verilen idari para cezalarının Gelirlerden Alacaklar, Gelirlerden Takipli Alacaklar gibi hesaplarda muhasebe kayıtlarının yapılamadığı, saymanlık tarafından hak sahiplerine yapılan ödemelerde idari para cezası varlığı sorgulanamadığı için, cezalı olan ruhsat sahiplerinden cezaların tahsili yapılamadığı ve bu durumun tahsilat süreçlerini aksattığı ve ceza verilme amacını ortadan kaldırdığı görülmüştür.

3213 sayılı Maden Kanunu’nda öngörülen idari para cezaları, Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından idari yaptırım mahiyetinde uygulanmakta olup 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’na göre takip ve tahsil edilmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu’nun ilgili hükümleri gereği ruhsat sahiplerine/üçüncü kişilere idari para cezaları uygulanmasında; denetim heyeti tarafından düzenlenen “Mahallinde Tetkik ve Değerlendirme Raporu” çerçevesinde verilmesi gereken idari para cezaları Genel Müdürlük onayıyla 7201 sayılı Kanun’a göre ilgisine tebliğ edilmekte bu tebliğ kesinleştikten sonra tahsilat için muhatapın bağlı olduğu vergi dairesine bildirim yapılmaktadır. Ancak bu bildirimler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğüne gönderilmemektedir.

Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından idari yaptırıma muhatap olanların, ancak bağlı buldukları Vergi Dairelerine tahsilat yaptıklarında idari para cezaları muhasebeleştirilmekte bunun dışında alacak kaydı oluşturulmamaktadır. Ayrıca yapılan tahsilat Maden İşleri Genel Müdürlüğüne bildirilmemektedir. Muhataplar, ancak ödedikleri cezalara ait tahsilat makbuzlarını gönderdiklerinde Genel Müdürlük bilgi sahibi olmaktadır.

Ayrıca Kurum Saymanlık Müdürlüğü, idari para cezasına muhatap olan ruhsat sahiplerine ödeme yaparken, bu cezalarla ilgili vergi dairelerinde alacak kaydı yapılmadığından

bunların tahsiline yönelik sorgulama yapamaması ve idari para cezası tahsil edilemeden ruhsat sahiplerine saymanlıkça ödeme yapılması ile cezaların muhataplarından tahsil edilmemesi madencilik faaliyetleri gibi çok riskli bir sektörde faaliyet gösteren muhatapların mevzuata uyma hassasiyetini ortadan kaldıracaktır.

Bakanlık, 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan bulguya verdiği cevapta; *“Ruhsat sahiplerine uygulanan idari para cezalarının, tahsil edilmek üzere Vergi Daireleri ve Defterdarlıklara gönderilen idari para cezası yazıları, aynı zamanda dağıtımli olarak Saymanlık Müdürlüğüne de gönderileceği,*

İdari para cezaları, alacak kayıtlı tutarlar olmadığından ancak tebliğinde tahsil edilebilen tutarlar olduğundan, ruhsat sahiplerinin bağlı bulunduğu Defterdarlık/Vergi Dairelerince yapılan idari para cezası tahsilatları MİGEM'e bildirilmediği, diğer taraftan, MİGEM tarafından idari para cezası yaptırımı uygulanan ruhsatlar için ödenen makbuzların MİGEM'e verilmemesi halinde ruhsat hukuku ile ilgili herhangi bir işlem yapılmamasının e-Maden Projesi ile planlandığı,

Bu konuda gerek Devlet Haklarının gerekse idari para cezalarının tahsili ve bilgilerinin aktarılması konusunda Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığı ile tahsilat protokolü yapılması aşamasına gelindiği, tahsilatlara ilişkin bilgiler elektronik ortamda kayıtlara alınarak bu sorunun giderilmiş olacağı” ifade edilmişti.

Ancak, Bakanlık 2018 yılı Faaliyet Raporu'nda, e-Maden Projesi ile MAPEG ile 32 kurum arasında veri alış-veriş entegrasyonu sağlandığı ifade edilmiş ise de, 2017 yılında belirttikleri gibi ruhsat sahiplerine uygulanan idari para cezalarının, tahsil edilmek üzere Vergi Daireleri ve Defterdarlıklara gönderilen idari para cezası yazılarının, aynı zamanda dağıtımli olarak Saymanlık Müdürlüğüne de gönderilmediği tespit edilmiştir.

Bunun sonucunda, 2018 yılı sonu itibari ile Saymanlık Müdürlüğü tarafından idari para cezasına muhatap olan ruhsat sahiplerine ödeme yaparken bu cezaların ilgili vergi dairelerinde alacak kaydı yapılmadığından bunların tahsiline yönelik sorgulama yapılamadığı ve idari para cezası tahsil edilmeden ruhsat sahiplerine saymanlıkça ödeme yapılarak idari para cezalarının tahsil edilemediği ve bu durumun tahsilat süreçlerini aksattığı ve ceza verilme amacını ortadan kaldırdığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün (MAPEG) Gerekçeli Cevabı:

Bilindiği üzere 7164 sayılı Kanunla Değişik 3213 Sayılı Maden Kanununun 13 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında “Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına ödenir. İdari para cezalarına karşı otuz gün içinde idare mahkemelerinde dava açılabilir. Verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması takip ve tahsilatı durdurmaz. Genel Müdürlük genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili bedeli en geç on beş iş günü içerisinde Hazine hesabına aktarır. Tahakkuk eden ve ödenmeyen idari para cezaları 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir. İlgili tahsil dairesi idari para cezası tamamen tahsil edildikten itibaren en geç bir ay içerisinde durumu Genel Müdürlüğe bildirir.” belirtilen hüküm gereği 3213 Sayılı Maden Kanununun yayım tarihi itibarıyla uygulanan idari para cezalarının Genel Müdürlüğümüz muhasebe birimi vasıtası ile tahsiline başlanmış ve tahsil edilen tutarlar emanet kayıtlarına alınarak Hazine hesaplarına aktarılmaktadır. İlgili kanun gereği süresinde ödenmeyen idari para cezaları ise ruhsat sahiplerinin bağlı buldukları vergi dairelerine bildirilmektedir.

Vergi daireleri ile Genel Müdürlüğümüz e-maden sistemi arasında entegrasyon sağlanması veya tahsilat bilgilerinin vergi daireleri tarafından aylık/üç aylık periyotlarla kurumumuza bildirilmesi durumunda süreçlerdeki aksaklıkların giderileceği öngörülmektedir” denilmektedir.

Sonuç olarak

Kurum cevabında; idari para cezalarının Genel Müdürlük muhasebe birimi vasıtası ile tahsiline başlandığı, ilgili kanun gereği süresinde ödenmeyen idari para cezaları ise ruhsat sahiplerinin bağlı buldukları vergi dairelerine bildirildiği, Vergi daireleri ile Genel Müdürlüğümüz e-maden sistemi arasında entegrasyon sağlanması veya tahsilat bilgilerinin vergi daireleri tarafından aylık/üç aylık periyotlarla kurumumuza bildirilmesi durumunda süreçlerdeki aksaklıkların giderileceği öngörüsünde bulunmuşlardır.

Mevcut durumda, 2018 yılı sonu itibarı ile Saymanlık Müdürlüğü tarafından idari para cezasına muhatap olan ruhsat sahiplerine ödeme yaparken bu cezaların ilgili vergi dairelerinde alacak kaydı yapılmadığından bunların tahsiline yönelik sorgulama yapılamadığı ve idari para cezası tahsil edilmeden ruhsat sahiplerine saymanlıkça ödeme yapılarak idari para cezalarının tahsil edilemediği ve bu durumun tahsilat süreçlerini aksattığı ve ceza verilme amacını ortadan kaldıracağı düşünülmektedir.

Öneri:

3213 sayılı Maden Kanununa göre verilen idari para cezalarının gelir elde etmeye yönelik olmadığı ve bu süreçlerde yaşanan sorunların ceza verme amaçlarını ortadan kaldırdığı göz önüne alınarak tahsilat süreçlerinin sağlıklı yapılabilmesi için idari para cezalarının Gelir İdaresi Başkanlığı ve Muhasebat Genel Müdürlüğüyle koordineli olarak tahakkuk esaslı muhasebe kayıtlarının yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 2: Elektrik Enerjisi Fonu Katkı Payları Tutarlarının Bakanlıkça Kontrol ve Denetiminin Yapılmaması

Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler tarafından Bakanlık banka hesabına yatırılan, elektrik enerjisi satışından elde edilen mülga elektrik enerjisi fonu katkı payları tutarlarının, doğruluğunun bakanlıkça kontrol ve denetiminin yapılmadığı görülmüştür.

4684 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 8'inci maddesi ile 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımını ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun'un ek 1, ek 2, ek 3, ek 4, ek 5 ve ek 6'ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı Kanuna eklenen geçici 4'üncü maddesinde;

“31.12.2001 tarihine kadar yürürlüğe girecek olan Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları uyarınca taahhüt edilen yükümlülükleri karşılamak üzere;

a) 28.5.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi gereğince tahsil olunan katkı payı tutarları,

b) Tabii kaynakların ve tesislerin özelleştirilmesi veya işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerden Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek miktarda ayrılacak paylar,

c) İrat kaydedilen teminatlar ile şirketlere sağlanan hizmetler karşılığı elde edilen tahsilat,

d) Elektrik Enerjisi Fonundan kullanılan kredilerin geri dönüşleri ile bu Fonun yükümlülüklerinden dolayı verilecek kredilerin geri dönüşleri,

e) Diğer gelirler,

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı merkez ödemelerini gerçekleştiren merkez saymanlığı hesabına yatırılır. Bu miktarlar Maliye Bakanlığınca bir yandan genel bütçeye özel gelir, diğer yandan Elektrik Enerjisi Fonunun bu fıkra da belirtilen yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde kullanılmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinde açılacak tertibe özel ödenek kaydedilir. Özel ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içerisinde kullanılmayan

miktarları ertesi yıl bütçesine devren özel gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu maddede belirtilen gelirlerin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde yürütülür.”,

3291 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesinde;

“... Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin sektör altyapı giderlerine katkı paylarını, bunların enerji satış tarifelerinin % 10'unu geçmeyecek şekilde tespite, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilidir. (Ek cümleler: 9/7/2008-5784/13 md.) Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin sektör altyapı giderlerine katkı payı, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere belirlenir. Tedarikçiler bu bedeli faturalarında ayrıca gösterir ve tahakkuku takip eden ikinci ayın yirmisinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına intikal ettirirler. Organize sanayi bölgeleri tüzel kişilikleri, serbest tüketici olarak tedarikçilerden katılımcıları için temin ettikleri enerjiye ilişkin olarak ayrıca katkı payı yatırmaz.”

hükümleri yer almaktadır.

İlgili ek maddede yer alan “*Elektrik enerjisi dağıtım alanında faaliyet gösteren kamu ve özel sektör kuruluşlarının*” ibaresi “*Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin*” şeklindeki değişiklik hükmüne istinaden elektrik enerjisi fon katkı paylarının tahsiline devam edilmektedir.

Daha sonra 05.10.2006 tarih ve 26310 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bazı Yönetmeliklerin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile 1995 tarihli Elektrik Enerjisi Fonu Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak 4684 sayılı Kanun değişikliği ve 3096 sayılı Kanun hükümleri ile Yap İşlet Devret modeli ile tesis edilen Doğalgaz ve Hidroelektrik Santral Projelerinde, şirketler ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında imzalanan uygulama/imtiyaz sözleşmeleri ekinde yer alan Elektrik Enerjisi Fonu anlaşmalarından kaynaklı karşılıklı yükümlülüklerin devam etmesi nedeniyle yeniden hazırlanan yönetmelik, 16.09.2007 tarih ve 26645 sayılı Resmi Gazete’de “*31/12/2001 Tarihinden Önce Yürürlüğe Giren Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları Uyarınca Taahhüt Edilen Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesine İlişkin Yönetmelik*” adıyla yayımlanıp yürürlüğe girmiştir.

İlgili Yönetmelik’in “*Hesap alacaklarının tahsili*” başlıklı 4’üncü maddesinde;

“... Mülga fon katkı payları elektrik enerjisinin satıldığı ay tahakkuk eder ve tahakkuku

izleyen ikinci ayın 20'nci günü akşamına kadar Bakanlığın Bankadaki hesaplarına yatırılır ve takip eden iş günü bütçeye gelir yazılmak üzere Bakanlık merkez muhasebe biriminin hesaplarına aktarılır.

(2) Bankaca kredi geri ödemeleri ile ilgili yapılan tahsilat haftalık dönemler itibariyle muhasebe biriminin hesabına yatırılır; tahsilata ilişkin listelerin bir nüshası muhasebe birimine gönderilir. Mülga fon katkı payları ile kredi geri dönüşlerinin zamanında ödenmemesi halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun gecikme zammı ile ilgili hükümleri uygulanır.” hükümleri yer almaktadır.

3096 sayılı Kanun'un geçici 4'üncü maddesi ile elektrik enerjisi fon gelirlerinin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütüleceği ifade edilmiştir.

Ancak Bakanlıkça, nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler tarafından elektrik enerjisi satışından elde edilen mülga elektrik enerjisi fonu katkı payları tutarlarından sadece Bakanlık banka hesabına yatırılanların kaydı tutulmakta, bu tutarların doğruluğuna ilişkin herhangi bir kontrol ve denetim yapılmamaktadır.

Bu kapsamda, 2018 yılında kayıtlı 229 şirketten, 211 şirket tarafından toplam 575.940.116,86 TL fon katkı payı tahsil edilmiş, kalan 18 şirket tarafından fon katkı payı ödemesi yapılmamıştır.

Bakanlıkça, kayıtlı şirketler dışında nihai tüketicilerden fon katkı payı tahsil edip fon katkı payı yatırması gereken şirket olup olmadığı, kayıtlı şirketlerin yatırdıkları tutarların eksik ve/veya fazlalığı konusunda herhangi bir çalışma, kontrol ve denetimin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün Gerekçeli Cevabı:

Mülga Elektrik Enerjisi Fonu (EEF) katkı payı tutarlarının kontrol edilebilmesi kapsamında, 27.02.2018 tarihli ve 6723 sayılı yazımız ile 2017 takvim yılı itibariyle nihai tüketicilere elektrik enerjisi satışı yapan piyasa katılımcılarının listesi (görevli tedarik şirketleri son kaynak tedarik şirketleri, tedarik şirketleri ve üretim şirketleri) ve nihai tüketicilere sattıkları aktif enerji miktarını (kWh) içeren tablolarının Bakanlığımıza gönderilmesi EPIAŞ'tan talep edilmiştir. EPIAŞ, talep edilen verileri 17.03.2018 tarihli ve 394 sayılı yazısı ile Bakanlığımıza göndermiştir.

Eş zamanlı olarak, Genel Müdürlüğümüz tarafından EEF katkı payı ödemelerinin takibi amacıyla bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Bahse konu grubun çalışmaları kapsamında;

- *EPİAŞ'tan gelen liste ile önceki dönemlerde EEF katkı payı ödediğine ilişkin Bakanlığımıza bildiri yapılan tüzel kişilerin tutulduğu liste karşılaştırılmıştır.*
- *Karşılaştırma sonucunda, EEF katkı payı ödediğine ilişkin Bakanlığımızda bildiri bulunan bazı tüzel kişilerin EPİAŞ'tan gelen listede yer almadığı; EPİAŞ listesinde yer alan bazı tüzel kişilerin ise Bakanlığımız kayıtlarında bulunmadığı tespit edilmiştir.*
- *Bunun üzerine, bilgilerin EPDK'nın güncel tedarikçi verileri ile de mukayese edilerek teyit edilmesinin yararlı olacağı değerlendirilmiş olup, çalışmalar söz konusu hususta EPDK'dan bilgi talep edilmesi minvalinde sürdürülecektir.*

Bulguda "2018 yılında kayıtlı 229 şirketten, 211 şirket tarafından toplam 575.940.116,86 TL fon katkı payı tahsil edilmiş, kalan 18 şirket tarafından fon katkı payı ödemesi yapılmamıştır." ifadesi yer almaktadır. Bahse konu 229 şirketin yer aldığı liste sadece cari dönemde elektrik enerjisi satışı yapan şirketlerin tutulduğu bir liste değil, geçmiş dönemlerde EEF katkı payı ödeyen ve buna ilişkin banka bildiri (dekont) Bakanlığımıza ulaşan tüm şirketlerin tutulduğu bir listedir. Dolayısıyla, sadece anılan liste üzerinden, cari dönemde satış yapıldığı ancak EEF katkı payı ödenmediği gibi bir yorumda bulunmanın yanıltıcı olacağı değerlendirilmektedir. Zira bahse konu 18 şirket, EPİAŞ'ın Bakanlığımıza gönderdiği listede de elektrik enerjisi satışı yapan şirketler arasında görülmemektedir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında, nihai tüketicilere elektrik enerjisi satışı yapan 229 şirketin yer aldığı liste sadece cari dönemde elektrik enerjisi satışı yapan şirketlerin tutulduğu bir liste değil, geçmiş dönemlerde EEF katkı payı ödeyen ve buna ilişkin banka bildiri (dekont) Bakanlığa ulaşan tüm şirketlerin tutulduğu bir liste olduğu ifade edilmektedir.

Bulgumuzda ifade edilen 229 şirket sayısı 2018 yılına kadar kayda alınan şirket sayısı olup 2018 yılında faal olan şirket sayısı değildir. Zaten bulgumuzdaki amacımız, kuruma EEF katkı payı ödeyen şirketler haricinde ödeme yükümlülüğünde olupta hiç ödeme yapmayan ve/veya ödeme yapıp yaptığı ödemelerin ödemesi gereken yükümlülükler olup olmadığı bilinmeyen şirketlerin var olup olmadığına yönelik bir çalışma yapılması ve yükümlülük sahibi şirket sayısı ve fon ödeme tutarlarının tespit edilmesidir.

Bu noktada EPDK'dan bilgi alınması çalışması sürdürülmeli ve bilgi sahibi olabilecek diğer kurum ve kuruluşların hakkında çalışma yapılmalıdır.

Kumu İdaresi tarafından nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler tarafından Bakanlık banka hesabına yatırılan, elektrik enerjisi satışından elde edilen mülga elektrik enerjisi fonu katkı payları tutarlarının doğruluğu ile yükümlülük sahibi şirket sayısının tespiti hususunda bakanlıkça kontrol ve denetiminin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Öneri:

Kumu İdaresi tarafından nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan Bakanlık kayıtlarında mevcut 229 şirket dışında, nihai tüketicilerden fon katkı payı tahsil edip fon katkı payı yatırması gereken şirket olup olmadığı, kayıtlı şirketlerin yatırdıkları tutarların doğruluğu konusunda EEF çalışması ile kontrol ve denetimi yapılmamıştır.

BULGU 3: Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Kurumsal İnternet Sitelerinde Yayımlamak Zorunda Oldukları Bilgilerin TEDAŞ Tarafından Tamamlanmaması

Bakanlık tarafından, ilgili mevzuatı gereği elektrik dağıtım şirketlerinin kurumsal internet sitelerinde yayımlamak zorunda oldukları bilgilerin bir kısmının hiç olmadığı, eksik olduğu veya güncel olmadığı tespit edilmiş ve gereğinin yapılması için 27.11.2017 tarihli ve "Elektrik dağıtım şirketlerinin internet sitelerinde yayımlaması gereken bilgiler hakkında" konulu yazı ile TEDAŞ'a yazılmış olmasına rağmen, ilgili kuruluş tarafından denetim veya herhangi bir işlem yapıldığına ilişkin olarak Bakanlığa bir bildirim veya rapor sunulmadığı görülmüştür.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun "Denetim" başlıklı 15'inci maddesinde, elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetleri, Bakanlıkça, bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte veya bu kuruluşlara yetki devretmek suretiyle denetlenebileceği, Bakanlığın, ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarından denetime ilişkin olarak yapacağı taleplerin süresinde karşılanacağı, Bakanlıkça düzenlenen veya karara bağlanan denetim raporlarının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna bildirileceği, denetim raporu sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemlerin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından karara bağlanacağı belirtilmiş ve 16'ncı maddesinde de yaptırımlar sıralanmıştır.

İlgili madde kapsamında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 12.06.2013 tarihinde YB-1 ve 07.06.2017 tarihinde YB-2 sayılı yetki belgesi ile TEDAŞ'a denetim yetkisi verilmiştir.

02.12.2017 tarih ve 30258 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Dağıtım

Şirketleri Denetim Yönetmeliği'nin "Denetim" başlıklı 5'inci maddesinde, elektrik dağıtım şirketlerin periyodik olarak denetimi belirli sürelerde, belirlenmiş konularda ve yılda en az bir kez yapılacağı, gerek görülmesi durumlarında veya başvuru üzerine kısmi denetimlerin yapılabileceği, 6'ncı maddesinde denetim konuları ve 7'nci maddesinde denetim yetkisi açıklanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in denetim raporunun sunulması ve sonuçlandırılması başlıklı 13 ve 14'üncü maddelerinde de, denetimin tamamlanması tarihinden itibaren en geç 30 iş günü içerisinde denetim raporu hazırlanacağı ve Bakanlığa sunulacağı ve Bakanlığın, denetim raporunu EPDK'ya göndereceği ve denetim raporunun EPDK tarafından ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilerek sonuçlandırılacağı ifade edilmektedir.

Fakat mevcut 21 dağıtım şirketinin mevzuat gereği internet sitelerinde yayımlaması gereken bilgilerini yayımlanmadığına ilişkin, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün Ağustos 2017 tarihli raporunda, bilgilerin bir kısmının hiç olmadığı, bir kısmının eksik olduğu veya güncel olmadığı tespit edilmiştir. 27.11.2017 tarihli ve 'Elektrik dağıtım şirketlerinin internet sitelerinde yayımlaması gereken bilgiler hakkında' konulu yazı ile de gereğinin yapılması hususu TEDAŞ'a yazılmış olmasına rağmen, ilgili kuruluş tarafından herhangi bir bilgi veya rapor dönüşü olmamıştır.

Ayrıca 2019 yılı Mart ayında, ilgili raporda bahsedilen bilgilerin bir kısmı için elektrik dağıtım şirketlerinin internet siteleri üzerinde yapılan çalışma sonucunda, şirketlerin internet sitesi bilgilerinin mevzuat kapsamında olmadığı görülmüştür.

Bu hususta yukarıda bahsedilen mevzuat gereği, TEDAŞ'ın rapor hazırlayarak Bakanlığa sunması ve bakanlığın EPDK'ya göndermesi ve kurulun ilgili mevzuat kapsamında raporu değerlendirip sonuçlandırması gerekirken, TEDAŞ tarafından herhangi bir rapor hazırlanarak bakanlığa sunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün Gerekçeli Cevabı:

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun ikincil mevzuatına göre, elektrik dağıtım şirketleri dağıtım faaliyetleri kapsamında bazı bilgileri internet sitelerinde yayımlamakla yükümlüdür. Söz konusu yükümlük kapsamında internet sitelerinden yayımlanması gereken hususlara ilişkin Genel Müdürlüğümüz tarafından Şubat 2017, Nisan 2017 ve Ağustos 2017 tarihlerinde raporlar hazırlanmıştır.

Elektrik dağıtım şirketlerini denetim yetkisinin TEDAŞ'a devredilmesine istinaden, elektrik dağıtım şirketlerinin internet sitelerinde yayımlamak zorunda olduğu bilgilerin TEDAŞ tarafından kontrolünün yapılması hususu, yukarıda anılan raporlar ile birlikte 21.11.2017 tarih ve 32709 sayılı yazımız ile TEDAŞ'a bildirilmiştir.

Konu TEDAŞ nezdinde takip edilmekte olup; bahse konu işlemlerin takibinin yapılarak dağıtım şirketlerine konu hakkında gerekli uyarıların yapıldığı ve internet sitesinden veri yayımlama yükümlülüğü kapsamında eksiklik tespit edilmesi halinde, bu bulgulara ilgili yılın denetim raporlarında yer verileceği TEDAŞ yetkililerince Genel Müdürlüğümüze bildirilmiştir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında, elektrik dağıtım şirketlerinin, dağıtım faaliyetleri kapsamında internet sitelerinden yayımlanması gereken hususlar konusu TEDAŞ nezdinde takip edilmekte olup; bahse konu işlemlerin takibinin yapılarak dağıtım şirketlerine konu hakkında gerekli uyarıların yapıldığı ve internet sitesinden veri yayımlama yükümlülüğü kapsamında eksiklik tespit edilmesi halinde, bu bulgulara ilgili yılın denetim raporlarında yer verileceği TEDAŞ yetkililerince kuruma bildirildiği ifade edilmiştir.

Fakat kurum, bulgumuzda bahsedilen mevzuat gereği, TEDAŞ'ın rapor hazırlayarak Bakanlığa sunması ve bakanlığın EPDK'ya göndermesi ve kurulun ilgili mevzuat kapsamında raporu değerlendirip sonuçlandırması gerektiği prosedürlerinin işletildiğine ilişkin bir bilgilendirmede bulunulmamıştır.

Öneri:

Elektrik dağıtım şirketlerinin, faaliyetlerinin denetimi kapsamında ilgili mevzuat doğrultusunda denetim raporlarının TEDAŞ tarafından hazırlanarak Bakanlığa sunulması ve bakanlığın EPDK'ya göndermesi ve kurulun ilgili mevzuat kapsamında raporu değerlendirip sonuçlandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 4: Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Yıllık Periyodik Denetimlerinin TEDAŞ Tarafından Yerine Getirilmemesi

Elektrik dağıtım şirketlerinin her yıl yapılması gereken yıllık periyodik denetimlerinin, Bakanlıkça denetim yetkisi verilen TEDAŞ tarafından şirketlerin tamamı için yerine getirilmediği görülmüştür.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 'Denetim' başlıklı 15'inci maddesinde, elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetleri, Bakanlıkça, bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte veya bu kuruluşlara yetki devretmek suretiyle denetlenebileceği, Bakanlığın, ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarından denetime ilişkin olarak yapacağı taleplerin süresinde karşılanacağı, Bakanlıkça düzenlenen veya karara bağlanan denetim raporlarının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna bildirileceği, Denetim raporu sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemlerin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından karara bağlanacağı belirtilmiş ve 16'ncı maddesinde de yaptırımlar sıralanmıştır.

İlgili madde kapsamında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 12.06.2013 tarihinde YB-1 ve 07.06.2017 tarihinde YB-2 sayılı yetki belgesi ile TEDAŞ'a denetim yetkisi verilmiştir.

02.12.2017 tarih ve 30258 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Dağıtım Şirketleri Denetim Yönetmeliği'nin 'Denetim' başlıklı 5'inci maddesinde, elektrik dağıtım şirketlerin periyodik olarak denetimi belirli sürelerde, belirlenmiş konularda ve yılda en az bir kez yapılacağı, gerek görülmesi durumlarında veya başvuru üzerine kısmi denetimlerin yapılabileceği, 6'ncı maddesinde denetim konuları ve 7'nci maddesinde denetim yetkisi açıklanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in denetim raporunun sunulması ve sonuçlandırılması başlıklı 13 ve 14'üncü maddelerinde de, denetimin tamamlanması tarihinden itibaren en geç 30 iş günü içerisinde denetim raporu hazırlanacağı ve Bakanlığa sunulacağı ve Bakanlığın, denetim raporunu EPDK'ya göndereceği ve denetim raporunun EPDK tarafından ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilerek sonuçlandırılacağı ifade edilmektedir.

Mevcut 21 elektrik dağıtım şirketinin denetimi, yukarıda bahsedilen mevzuat kapsamında yılda en az bir kez yapılacağı belirtilmiş olmasına rağmen, denetim yetkisi verilen TEDAŞ tarafından 2018 yılında 11 elektrik dağıtım firmasının 2017 yılına ait denetimi yapılmıştır. Kalan 10 elektrik dağıtım firması için denetim yapıldığı ve/veya yapılacağına ilişkin Bakanlığa her hangi bir bilgi veya rapor gönderilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün Gerekçeli Cevabı:

6446 sayılı Kanunun 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde Bakanlığımızca TEDAŞ'a verilen yetki kapsamında, 2018 yılı içinde TEDAŞ tarafından 9 şirket için 2016 yılı faaliyetlerine yönelik, 10 şirket için 2017 yılı faaliyetlerine yönelik, 2 şirket için ise hem 2016

hem de 2017 yılı faaliyetlerine yönelik olmak üzere 21 adet dağıtım şirketinin tümünde periyodik denetim gerçekleştirilmiştir. 9 şirketin 2017 yılı faaliyetlerine ilişkin denetimler de TEDAŞ tarafından 2019 yılı içerisinde yapılmak üzere programa alınmış olup program takvimi hakkında TEDAŞ'ın Bakanlığımıza yaptığı bilgilendirme ekte sunulmaktadır.

Ayrıca vatandaş memnuniyeti odaklı hizmet anlayışının bir gereği olarak, kısmi denetim uygulaması da hız kazanmıştır. Dağıtım şirketi faaliyetlerine yönelik belirli konularda kısmi denetim yapılarak, ilgili konu hakkında aksaklık ve uygunsuzluğun hızlıca tespiti ve giderilmesine yönelik çalışmalar da sürdürülmektedir. Bu kapsamda 2018 yılında 12 adet kısmi denetim gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan, 2019 yılı içerisinde, bugün itibarı ile 21 dağıtım şirketinin tamamında "enerji taleplerinin karşılanma süreçleri" konusuna yönelik kısmi denetimler gerçekleştirilmiştir.

Denetim faaliyetlerinin bundan sonraki süreçte de aksatılmadan yürütülmesi için gerekli tedbirlerin alınması noktasında azami hassasiyet ve gayret gösterilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında, Bakanlığımızca TEDAŞ'a verilen yetki kapsamında 21 adet dağıtım şirketinin tümünde periyodik denetim gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Fakat cevap devamında, 9 şirketin 2017 yılı faaliyetlerine ilişkin denetimler de TEDAŞ tarafından 2019 yılı içerisinde yapılmak üzere programa alındığı ifade edilmiştir.

Mevcut 21 elektrik dağıtım şirketinin, bulgumuzda bahsedilen mevzuat gereği yılda en az bir kez denetimi yapılacağı belirtilmiş olmasına rağmen, (kısmi denetimler bu kapsamda sayılmamaktadır.) denetim yetkisi verilen TEDAŞ tarafından şuna kadar 2018 ve 2019 yıllarında 12 elektrik dağıtım firmasının 2017 yılına ait denetimi yapılmış, 9 şirketin 2017 yılı faaliyetlerine ilişkin denetimleri henüz yapılmamış, denetim programına alındığı kurumca ifade edilmiştir.

Öneri:

Mevcut 21 elektrik dağıtım şirketinin, bulgumuzda bahsedilen mevzuat kapsamında yılda en az bir kez denetiminin yapılması ve TEDAŞ tarafından hazırlanan denetim raporlarının Bakanlığa sunulması ve bakanlığın EPDK'ya göndermesi ve Kurulun ilgili mevzuat kapsamında raporu değerlendirip sonuçlandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 5: Ön Mali Kontrole Tabi Ödemelerin Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin Kontrolünden Geçmeden Yapılması

2016 ve 2017 yıllarında bulgu konusu yapılmasına rağmen ön mali kontrole tabi harcamayı gerektirecek bazı taahhüt evrakının harcamadan önce ön mali kontrol için Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmediği görülmüştür.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hazırlanıp mülga Müsteşarlık Makamı tarafından onaylanan 09.01.2018 tarih ve 30767824-612.02-E.98 sayılı olur gereğince;

*“...Katma Değer Vergisi hariç 20.000 TL'yi aşan,
03.2 Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları
03.4 Görev Giderleri
03.5 Hizmet Alımları
03.6 Temsil ve Tanıtma Giderleri
03.7 Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri
03.8 Gayrimenkul Mal, Bakım ve Onarım Giderleri
05.3 Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler
06.2 Menkul Sermaye Üretim Giderleri
06.3 Gayrimaddi Hak Alımları
06.4 Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması”*

mali karar ve işlemlerinin 2018 yılı için ön mali kontrole tabi tutulmak üzere Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmesi gerekmektedir.

Ancak Bakanlığın bazı birimleri ön incelemeye tabi bazı giderlerini harcamadan önce Strateji Geliştirme Başkanlığına göndermemişlerdir.

Örnek olarak;

- 21.12.2018 tarih ve HYS-2018-6787096 numaralı ödeme emri belgesiyle yapılan KDV hariç 69.822,00 liralık gider,
- 20.12.2018 tarih ve HYS-2018-6665952 numaralı ödeme emri belgesiyle yapılan KDV hariç 27.500,00 liralık gider,
- 21.12.2018 tarih ve HYS-2018-6732466 numaralı ödeme emri belgesiyle yapılan

KDV hariç 24.000,00 liralık gider,

- 06.08.2018 tarih ve HYS-2018-3691656 numaralı ödeme emri belgesiyle yapılan KDV hariç 27.436,50 liralık gider,
- 24.12.2018 tarih ve HYS-2018-6873767 numaralı ödeme emri belgesiyle yapılan KDV hariç 29.906,00 liralık gider,
- 19.12.2018 tarih ve HYS-2018-6575222 numaralı ödeme emri belgesiyle yapılan KDV hariç 27.905,00 liralık gider,

ön mali kontrole tabidir. Ancak bu ödemeler, Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin kontrolünden geçmeden hak sahibine ödenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Enerji İşleri Genel Müdürlüğü’nün Gerekçeli Cevabı:

Söz konusu ödemelerin 4’ü EİGM’ye 6’sı ise YEGM’e ait olup, bu ödemeler YEGM’in EİGM’ye katılması akabinde, personel ve araç-gerecin YEGM kampüsünden Bakanlığımız merkez kampüsüne taşınma işlemlerinin yoğun olarak gerçekleştirildiği dönemde yapılmıştır. Ayrıca 2018 yılı bütçe ödeneklerinin 24.12.2018 tarihi ertesinde kapatılacak olması ve Strateji Geliştirme Başkanlığının “harcama birimlerince düzenlenecek ödeme emri belgelerinin 24.12.2018 Pazartesi günü mesai bitimine kadar sonuçlandırılması” yönündeki yazısı uyarınca, bu dönemdeki ödemelerin ivedilikle tamamlanmasına gayret edilmiş olup, bu esnada bazı ödemelerin ön mali kontrol için Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmesi sehven unutulmuştur.

Bundan sonraki süreçte, ödemeye ilişkin iş ve işlemlerde ön mali kontrolün sağlanması bakımından gereken hassasiyet gösterilecektir.

Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nün Gerekçeli Cevabı:

İş yoğunluğu nedeniyle bazı dosyaların ön mali kontrole gönderilmesi sehven unutulmuş ve gözden kaçmış olup bundan sonraki süreçte daha dikkatli davranılarak ön mali kontrole gönderilmesi gereken dosyalar gönderilecektir.

Özel Kalem Müdürlüğü’nün Gerekçeli Cevabı:

İş yoğunluğu nedeniyle bazı dosyaların ön mali kontrole gönderilmesi sehven gözden kaçmış olup bundan sonraki süreçte daha dikkatli davranılarak ön mali kontrole gönderilmesi

gereken dosyalar gönderilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idarasi tarafından yapılan açıklamadan, bazı ödemelerin ön mali kontrol için Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmesinin sehven unutulduğu, bundan sonraki süreçte, ödemeye ilişkin iş ve işlemlerde ön mali kontrolün sağlanması bakımından gereken hassasiyet gösterileceği anlaşılmaktadır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 2018 YILI BİLANÇOSU

2 DURAN VARLIKLAR		326.241.438,73
23 KURUM ALACAKLARI		1.626.138,92
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		1.626.138,92
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	C-3	324.619.299,81
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		308.097.012,00
252 BİNALAR HESABI		1.916.777.292,00
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		2.454.726,59
254 TAŞITLAR HESABI		4.570.893,78
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		25.946.926,78
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-1.950.509.667,30
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		17.282.115,96
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00
260 HAKLAR HESABI		16.494.089,94
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI		314.974,92
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-16.809.064,86
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		-4.000,00
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		1.660.490,85
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-1.664.490,85

AKTİF TOPLAMI

356.174.084,22

5 ÖZ KAYNAKLAR		-348.397.155,52
50 NET DEĞER		2.040.936.900,64
500 NET DEĞER HESABI		2.040.936.900,64
51 DEĞER HAREKETLERİ		4.197.524.673,47
580 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		4.197.524.673,47
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		97.119.011,61
570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		97.119.011,61
58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-5.651.948.936,37
580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)		-5.651.948.936,37
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		-1.032.028.804,87
591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		-1.032.028.804,87

PASİF TOPLAMI

356.174.084,22

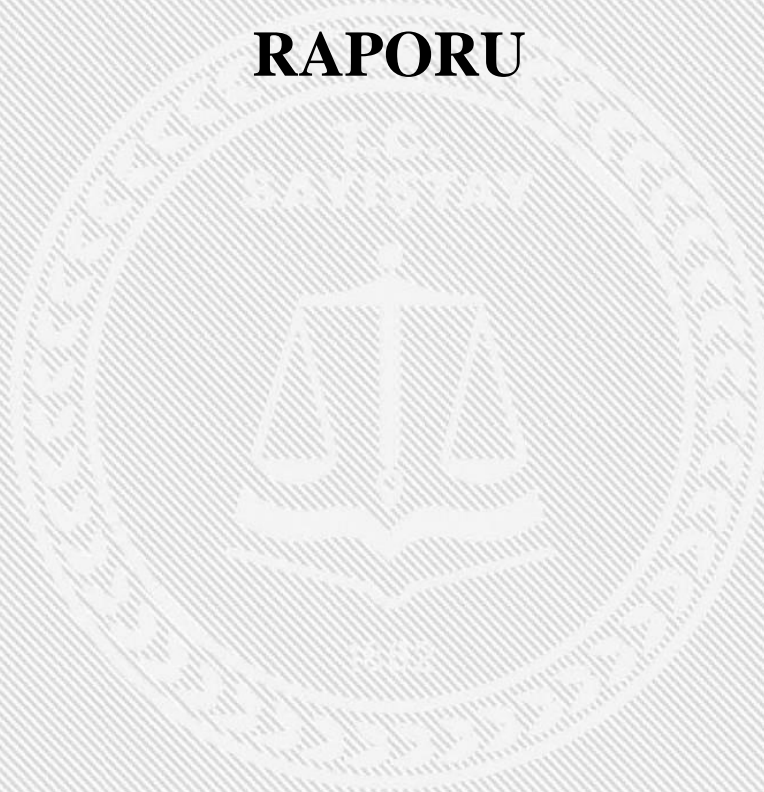
472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	C-4	15.571.515,42
--------------------------------------	-----	---------------

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
630 GİDERLER HESABI		2.368.257.378,36	600 GELİRLER HESABI	1.391.289.675,20	
630.01	Personel Giderleri	109.570.007,62	600.01	Vergi Gelirleri	28.239.487,39
630.02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	18.329.414,64	600.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	541.626.045,28
630.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.531.117.347,77	600.04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	168.650,76
630.05	Cari Transferler	185.121.090,53	600.05	Diğer Gelirler	821.255.491,77
630.07	Sermaye Transferleri	492.075.000,00	600.15	Konusu Kalmayan Karşılık Gelirleri	0,00
630.11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	104.561,19	610 İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI		55.061.101,71
630.12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	5.722.164,56			
630.13	Amortisman Giderleri	14.178.717,18			
630.14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.252.949,44			
630.20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	632.582,07			
630.25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	386.176,21			
630.30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	7.596.353,14			
630.99	Diğer Giderler	171.014,01			
GİDERLER TOPLAMI		2.368.257.378,36	GELİRLER TOPLAMI		1.336.228.573,49
			FAALİYET SONUCU		-1.032.028.804,87

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İdari Para Cezalarına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Raporunda da bulgu olarak yer almaktadır.
Ön Mali Kontrole Tabi Sözleşmenin Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin Kontrolünden Geçmeden İmzalanması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Raporunda da bulgu olarak yer almaktadır.
Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı Kayıtlarının (Maden Ruhsatı Teminatları) Güvenilir Verilere Sahip Olmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Raporunda da bulgu olarak yer almaktadır.

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	37
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	37
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	38
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	38
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	38
6. DENETİM BULGULARI.....	39

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Çıktı/Sonuç Odaklı Olmayan Performans Hedefleri	40
Tablo 2: Performans Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin Açıklamaları İknâ Edici Bulunmayan Performans Hedefleri	49

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Performans Hedeflerinden Bazılarının Sonuç ya da Çıktı Odaklı Olmaması
2. İdare Faaliyet Raporunda Değerlendirme Bölümüne Yer Verilmemesi
3. Performans Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin İkna Edici Açıklamaların Yapılmaması

1. ÖZET

Bu rapor, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan incelemeler sonucunda, 2018 yılı Performans Programı'nda yer alan bazı performans hedeflerinin çıktı ya da sonuç odaklı olmadığı, 2018 Yılı Faaliyet Raporu'nun "Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi" kısmında yer alması gereken "Değerlendirme" bölümünün yer almadığı ve Faaliyet Raporu'nda performans hedeflerinin gerçekleşmesinde, performans göstergelerinden sapmalara ikna edici açıklamaların yapılmadığı görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve

belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2018 yılı Performans Programı incelendiğinde; bazı performans hedeflerinin çıktı ya da sonuç odaklı olmadığı ve Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde belirtilen

düzenlemelerin aksine, faaliyet ve girdi odaklı oldukları değerlendirilmiştir.

2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu incelendiğinde;

- Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'e uygun olarak Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi kısmında "Üstünlükler" ve "Zayıflıklar" bölümlerine yer verildiği ancak bunlara ilişkin değerlendirmelerin yapılacağı "Değerlendirme" bölümüne yer verilmediği,

- Performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumunu gösteren tablolarda meydana gelen sapmalara ilişkin ikna edici açıklamaların yapılmadığı görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Hedeflerinden Bazılarının Sonuç ya da Çıktı Odaklı Olmaması

2018 yılı Performans Programı'nda bazı performans hedeflerinin çıktı ya da sonuç odaklı olarak değil, faaliyet ve girdi odaklı olarak belirlendiği görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde performans hedefinin tanımı, kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedefler olarak yapılmıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, performans hedeflerinin çıktı ya da sonuç odaklı olması gerekmektedir.

Ayrıca, Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde de hedeflerin;

- Çıktı veya sonuç odaklı olması,
- Girdi veya faaliyet odaklı olmaması,
- Stratejik hedeflerle ilgili olması,
- Stratejik hedefleri gerçekleştirmeye yönelik olması,

- Göstergelerin de hedefe ulaşıp ulaşılmadığını ya da ne ölçüde ulaşıldığını ölçme, izleme ve değerlendirmeye yönelik olarak belirlenmesi, gerektiği belirtilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde çıktı, idare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetler; sonuç, idarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkiler olarak tanımlanmıştır.

Bu çerçevede, çıktı odaklılık idare tarafından üretilen mal ve hizmetlerin miktarını gösterirken; sonuç odaklılık ise elde edilen çıktılarının amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde nasıl ve ne ölçüde başarılı olduğunu gösterir.

Söz konusu kriterler açısından Kurumun 2018 yılı Performans Programı incelendiğinde; aşağıda yer alan performans hedeflerinin çıktı ya da sonuç odaklı olmadığı, faaliyet ve girdi odaklı oldukları değerlendirilmiştir.

Tablo 3: Çıktı/Sonuç Odaklı Olmayan Performans Hedefleri

Performans Hedefi 2	Personelin kapasitesini geliştirmek
Performans Hedefi 10	Akkuyu NGS'nin inşaatına başlanabilmesi için gerekli olan faaliyetlerin (izin, lisans, onay, altyapı çalışması vs.) koordine edilmesi ve hızlandırılması
Performans Hedefi 11	Sinop NGS'nin inşaatına başlanabilmesi için gerekli olan faaliyetlerin (izin, lisans, onay, altyapı çalışması vs.) koordine edilmesi ve hızlandırılması
Performans Hedefi 12	Üçüncü NGS için sahanın teknik, ekonomik ve çevresel kriterler doğrultusunda belirlenmesi, ön fizibilite ve yatırım hazırlıklarına başlanması, yatırımcının belirlenmesi çalışmalarının tamamlanması
Performans Hedefi 13	Nükleer santral projeleri kapsamında, ülkemizden temin edilebilecek ekipmanların tespit edilmesi sürecinin tamamlanması
Performans Hedefi 14	İlgili milletlerarası anlaşmaların yürütümünün sağlanması, transit boru hattı projelerinde yatırımcılara gerekli desteğin verilmesi, ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde gerekli koordinasyonun sağlanması ve uluslararası arenada ülkemizin enerji koridoru olma rolünün güçlendirilmesi için yurtiçi ve yurtdışı organizasyon ve toplantılara katılım sağlanarak sunumlar/konuşmalar yapılması
Performans Hedefi 17	ETKB ve ilgili kuruluşların diğer Bakanlıklara örnek teşkil etmek üzere enerji verimliliği uygulamalarını hayata geçirmeleri ve binaların enerji yoğunluğunu azaltırken diğer kurumlar için de örnek uygulama sonuçlarının görülebildiği en iyi uygulama merkezi olabilmemesinin sağlanması
Performans Hedefi 20	Eğitimler ve yetkilendirmeler yapılması, eğitim müfredatının geliştirilmesi

İdarelerin stratejik planlarında yer alan performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel

Müdürlüğü'nün Gerekçeli Cevabı:

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 170 inci maddesi ile kurulan, 16 Mayıs 2019 tarihli ve 30776 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 37 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile görevlerinde yeni düzenlemeler yapılan Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel Müdürlüğünün nükleer enerji konusundaki görevleri şu şekildedir:

a) Nükleer güç santralleri projelerinin gerçekleştirilmesi için bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak,

b) Nükleer güç santralleri projelerinin uygulanması ile ilgili olarak mevzuat, insan kaynakları, eğitim, sanayi ve teknoloji gibi alanlarda gerekli altyapının hazırlanması için kurumlar arası koordinasyonu sağlamak ve bu alanlarda gerekli çalışmalar yapmak veya yaptırmak,

c) Nükleer güç santrallerine ilişkin olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak veya yaptırmak

ç) Nükleer güç santralleri ile ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalara katılmak,

Özetle Genel Müdürlüğümüzün nükleer enerjiye ilişkin asli görevleri;

- Nükleer güç santrallerinin kurulumu ile ilgili izin, lisans, onay faaliyetlerini takip ederek ortaya çıkan aksaklıkların proje takvimine uygun bir biçimde çözüme bağlanmasını sağlamak,

- Nükleer sektör faaliyetleriyle ilgili insan kaynakları, sanayi, halkla ilişkiler gibi altyapı konularının geliştirilmesinde hem icracı hem de koordinatör olarak görev almaktır.

Bu nedenle Genel Müdürlüğümüzün doğrudan icra etmediği ama icrasını sağlamak amacıyla takip ve koordinasyon gerçekleştirdiği nükleer santral projelerine ilişkin hedef-10 ve hedef-11'in çıktıları aşağıda belirtilmektedir.

Performans Hedefi 10: Akkuyu NGS'nin inşaatına başlanabilmesi için gerekli olan faaliyetlerin (izin, lisans, onay, altyapı çalışması vs.) koordine edilmesi ve hızlandırılması (çıktı: proje takvimine uygun şekilde inşaatın başlaması)

Performans Hedefi 11: Sinop NGS'nin inşaatına başlanabilmesi için gerekli olan faaliyetlerin (izin, lisans, onay, altyapı çalışması vs.) koordine edilmesi ve hızlandırılması (çıktı: proje takvimine uygun şekilde inşaatın başlaması)

Hedef-12 ve hedef-13'e ilişkin çıktılar aşağıda sunulmaktadır.

Performans Hedefi 12: Üçüncü NGS için sahanın teknik, ekonomik ve çevresel kriterler doğrultusunda belirlenmesi, ön fizibilite ve yatırım hazırlıklarına başlanması, yatırımcının

belirlenmesi çalışmalarının tamamlanması (Çıktı: Sahanın seçimi, Hükümetler arası Anlaşmaya yönelik müzakerelerin tamamlanması)

Performans Hedefi 13: Nükleer santral projeleri kapsamında, ülkemizden temin edilebilecek ekipmanların tespit edilmesi sürecinin tamamlanması (çıktı: Yerli firma yetenek ve kapasite envanterinin çıkartılması)

Performans hedeflerinin, ilişkili olduğu stratejik amacı gerçekleştirme sonucuna odaklanıldığı görülmektedir. Ayrıca performans hedeflerinin alt göstergelerinin izlenmesi ile edilecek verilerle de bu hedeflerin çıktı odaklı olması desteklenmiştir.

Ayrıca çıktı odaklı hedef, NGS inşaatına başlanılabilmesi için yürütülen fizibilite raporu, proje şirketi kurulumu, şirket için gerekli arazi izinlerinin alınması, yer lisansı işlemleri ve ÇED kararı gibi çalışmalar kurum tarafından bu hedef için üretilen hizmetler olup, hedefin çıktı odaklı olarak belirlendiğini desteklemektedir.

Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün Gerekçeli Cevabı:

2018 yılı Performans Programı'nda bazı performans hedeflerinin çıktı ya da sonuç odaklı olarak değil, faaliyet ve girdi odaklı olarak belirlendiği belirtilmektedir. Genel Müdürlüğümüzün 2019 yılı performans programına konulan hedefler stratejik planlarında yer alan performans hedeflerine uygun olarak çıktı-sonuç odaklı olarak belirlenmiştir.

Belirlenen Performans hedefinin gerçekleşmesi ülkemizin doğal gaz alanındaki enerji koridoru olma rolünün güçlendirilmesi sonucunu ortaya çıkaracağı için performans hedefinin sonuç odaklı olarak belirlendiği görülmektedir.

Söz konusu Performans Hedefi, Plan dönemi sonuna kadar en az bir uluslararası projenin tamamlanması göstergesi ile çıktı odaklı olarak belirlenmiştir.

Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Gerekçeli Cevabı:

Bahse konu değerlendirmede 2015-2019 yılları arasında gerçekleştirilen performans hedefleri 2019-2023 yılları arasında planlanan hedefler içerisinde yer almamıştır. Yeni hedefler ölçülebilir, sonuç ve çıktı odaklı olarak düzenlenmiş olup göstergeler arasında meydana gelebilecek sapmalara ilişkin açıklamalar yapılacaktır.

Birim tarafından söz konusu hedefin çıktı-sonuç odaklı olarak belirlenmediği kabul edilerek belirlenecek yeni hedeflerin çıktı-sonuç odaklı olması konusunda gerekli çalışmanın yapılacağı belirtilmiştir.

Performans Hedefi Bakanlığımız 2015-2019 Güncellenmiş Stratejik Planı A6. Hedef 2 : **Personelin kapasitesi geliştirilecektir** hedefi ile ilişkilidir. Bu hedef ile Stratejik Plan A6(**Kurumsal Kapasitesi Güçlü Bir Bakanlık**) amacının gerçekleştirilmesine odaklanılmıştır. İlgili performans hedefinin "Dönem sonuna kadar hizmet içi eğitimlere personelin katılım

oranı” göstergesi ile çıktı odaklı veri kullanılarak “Personel Kapasitesini Geliştirmek” hedefinin gerçekleştirme derecesi ölçülmeye çalışılmıştır. Personel kapasitesinin artırılması ile Kurumsal kapasitenin güçlenmesi sonucu ortaya çıkacağı için performans hedefinin sonuç odaklı olarak belirlendiği görülmektedir.

Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı'nın Gerekçeli Cevabı:

Performans Hedefi: 17-ETKB ve ilgili kuruluşların diğer Bakanlıklara örnek teşkil etmek üzere enerji verimliliği uygulamalarını hayata geçirmeleri ve binaların enerji yoğunluğunu azaltırken diğer kurumlar için de örnek uygulama sonuçlarının görülebildiği en iyi uygulama merkezi olabilmesinin sağlanması

Göstergeler:

-Bakanlığımız ve Bağlı, İlgili ve İlişkili kuruluşların merkez ve taşra teşkilatı binalarında m2 başına yıllık enerji tüketiminde azalma yüzdesi/yüzde

-Bakanlığımız ve Bağlı, İlgili ve İlişkili kuruluşların merkez ve taşra teşkilatındaki binaların enerji kimlik belgelerinin alınması (kümülatif)/yüzde

-Enerji kimlik belgesi alınması için koordinasyon sağlanan kamu kurumu sayısı /Adet

Açıklama:

Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planı 28/11/2017 tarih ve 2974 sayılı Makam Olur'u ile güncellenmiş ve yukarıda yer alan Performans Hedefi **Güncellenmiş 2015-2019 Stratejik Planı'ndan** çıkartılmış ve yerine Portal, EKB (Enerji Kimlik Belgesi), enerji yöneticisi görevlendirme ve etütler için birincisi ve enerji yoğunluğuna yönelik ikincisi olmak üzere aşağıda yer alan iki ayrı performans hedefi tanımlanarak, bu performans hedefleri sonuç ve çıktı odaklı hale getirilmiştir:

Güncellenmeden Sonraki Stratejik Planda Yer Alan ve Yeni Tanımlanan Performans Hedefleri:

Hedef 4.6 Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı 10.000 m2 ve/veya 250 TEP (Ton Eşdeğer Petrol) ve üzeri binalarında enerji verimliliği çalışmalarının yapılması ve mevzuatlarda belirtilen kriterlere uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.

PG4.6.1: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı 10.000 m2 ve/veya 250 TEP ve üzeri binalarının Enerji Verimliliği Portalı'na kayıtlarının yapılması ve Enerji Yöneticisi görevlendirilmesi

PG4.6.2: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatındaki binaların Enerji Kimlik Belgelerinin alınmasının sağlanması (tamamlanma oranı) (Adet)

PG4.6.3: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı 10.000 m2 ve/veya 250 TEP ve üzeri binalarında görevlendirilecek sertifikalı Enerji Yöneticisi olmayanlarına yönelik Enerji Yöneticisi eğitiminin verilmesi (tamamlanma oranı) %

PG4.6.4: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı 10.000 m2 ve/veya 250 TEP ve üzeri binalarında detaylı enerji verimliliği etütlerinin yapılmasının sağlanması ve belirlenen tasarruf tedbirlerinin uygulamalarının takip edilmesi (tamamlanma oranı) %

Hedef 4.7 Bakanlığımız sorumluluğundaki KİT'lerin işletme ve müesseselerinde 2013 yılı değerlerine göre birincil enerji yoğunluğunda iyileşme sağlanması desteklenecektir.

PG4.7.1: Bakanlığın ilgili Kuruluşlarının işletme ve müesseselerinde birincil enerji yoğunluğu (TEP cinsinden tüketim/birim çıktı) azalma oranı (%)

Göstergelerin hedefe ulaşması ile ilgili olarak;

PG4.6.1: Enerji tüketimlerinin takip edildiği Enver Portalı yenilenmiş olup eski kayıtlar aktarılarak yenileri de eklenerek düzenleme çalışmaları yapılmaktadır. Yeni Enver Portalına veri girişlerinin Mayıs 2018 itibariyle kullanıma açılması nedeniyle bu dönemde veri toplanamamıştır. 2018 Yılı sonu itibariyle 16 farklı kurum kuruluştan toplam 47 bina enver portalında izlemeye alınmış olup bu binalardan 13'ünde enerji yöneticisi atandığı tespit edilmiştir. Enver portalına kaydı olmayan ve/veya enerji yöneticisi atamayan binalar için resmi yazı yazılarak uyarıda bulunulmuştur. Ayrıca Enerji yöneticisi görevlendirilmesi kapsamında 2017 yılında eğitim alan 58 kişiden 33'ü Ocak 2018 tarihinde yapılan merkezi sınavda başarılı olmuş ve enerji yöneticisi olarak görevlendirilmesi beklenmektedir.

PG4.6.2: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatındaki binaların Enerji Kimlik Belgelerinin alınmasının sağlanmasına ilişkin olarak; 2017 yılında 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamına giren (toplam inşaat alanı 10.000 m2 ve/veya toplam yıllık enerji tüketimi 250 TEP ve üzeri binalar) Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluş binalarının tespiti yapılmıştır. Gerçekleştirilen ihale ile söz konusu kurumlarda, EVD (Enerji Verimliliği Danışmanlık) şirketleri vasıtasıyla 352 binaya enerji kimlik belgeleri düzenlenmiştir.

Hedeflenen Sayı:55 (Adet)

Gerçekleşen Sayı: 352 (Adet)

PG4.6.3: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı binalarında görevlendirilecek sertifikalı Enerji Yöneticisi olmayanlara yönelik Enerji Yöneticisi eğitiminin verilmesine ilişkin; 2017 yılında 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamına giren (toplam inşaat alanı 10.000 m2 ve/veya toplam yıllık enerji tüketimi 250 TEP

ve üzeri binalar) Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluş binalarının tespiti yapılmış olup söz konusu kurumların eğitim taleplerinin tamamı karşılanmıştır. Bu kapsamda; iki eğitim döneminde, Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarında görevli 62 personele enerji yöneticisi eğitimi verilmiştir.

Hedeflenen Sayı: %100

Gerçekleşen Sayı: %100

PG4.6.4:

Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatındaki binaların detaylı enerji verimliliği etütlerinin yapılmasının sağlanması ve belirlenen tasarruf tedbirlerinin uygulamalarının takip edilmesine ilişkin olarak; 2017 yılında 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamına giren (toplam inşaat alanı 10.000 m² ve/veya toplam yıllık enerji tüketimi 250 TEP ve üzeri binalar) Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluş binalarının tespiti yapılmış olup söz konusu kurumların detaylı enerji etütlerinin tamamı EVD şirketleri vasıtasıyla yapılmıştır. Bu kapsamda; 352 binanın yer aldığı 23 enerji etüdü yapılmış ve enerji etüt raporları ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

Hedeflenen Sayı: %100

Gerçekleşen Sayı: %100

PG4.7.1: Söz konusu çalışma Enver Portalı üzerinden takip edilmektedir. 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yılları için işletme ve müesseselerin bilgilerini toplanarak enerji yoğunlukları hesaplanmıştır. 2013 baz yılına göre 2018 yılında enerji yoğunluğu %1,77 oranında değişim göstermiştir.

Sadece enerji yoğunluğu değerleri hesaplanmakta olduğundan artışın gerçek nedeni için binalarda detaylı inceleme yapılması gerekmektedir. Bununla birlikte, daha sert geçen mevsimsel koşulların yaşanmış olması, çalışan personel sayısındaki artış, esnek mesainin artması gibi parametrelerin söz konusu artışa neden olabileceği düşünülmektedir.

Söz konusu performans hedefi ile ETKB ve ilgili kuruluşlarınca enerji verimliliği uygulamalarının hayata geçirilmesi ve binaların enerji yoğunluğunun azaltılması sağlanarak performans hedefinin ilişkili olduğu “Enerjisini Verimli Kullanan Bir Türkiye” stratejik amacına ulaşılması sonucuna odaklanılmıştır. Ayrıca söz konusu hedefin; belirlenen alt göstergelerle elde edilecek verilerle de çıktı odaklı olarak belirlendiği görülmektedir.

Çıktı odaklılık idare tarafından üretilen mal ve hizmetlerin miktarı olarak tanımlandığında;

-m² başına yıllık enerji tüketimindeki azalma yüzdesi/Yüzde

-.....binaların enerji kimlik belgelerinin alınması (kümülatif)/Yüzde

-Enerji Kimlik Belgesi alınması için koordinasyon sağlanan kamu kurumu sayısı./Adet göstergelerinin performans hedefinin çıktı odaklı olarak belirlendiğini göstermektedir. Hedeflenen Sayı: %3 azalma

Gerçekleşen Sayı: %1,77 artma” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda, çıktı kavramı "Üretilen ürün veya sunulan hizmetlerin miktarıdır. Çıktılar genellikle somuttur ve ne üretildi ya da sunuldu sorusuna cevap verir" şeklinde ifade edilmiştir. Kamu İdaresi tarafından yapılan açıklamalarda bazı birimlerin performans hedeflerinin güncellendiği ve bu performans hedeflerinin sonuç ve çıktı odaklı hale getirildiği ifade edilmekle birlikte, bazı performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı olduğuna ilişkin açıklamaları yukarıdaki tanımlamaya uygun değildir. Dolayısıyla bundan sonra hazırlanacak stratejik planlarda tüm performans hedeflerinin sonuç ve çıktı odaklı olması gerekmektedir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 2: İdare Faaliyet Raporunda Değerlendirme Bölümüne Yer Verilmemesi

2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun "Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi" kısmında yer alması gereken "Değerlendirme" bölümünün yer almadığı görülmüştür.

10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesine dayanılarak hazırlanmış olan; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in ekinde (Ek 1) Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi kısmında aşağıda yazılı üç bölümün yer alacağı belirtilmiştir:

A- Üstünlükler

B- Zayıflıklar

C- Değerlendirme

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nda Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkındaki Yönetmelik'e aykırı olarak "Değerlendirme" bölümüne yer verilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "SGB'nin Gerekçeli Cevabı:

Bakanlığımız 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nda yer alan "Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler Bölümü"nde; 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin detaylı bilgiler ve bu faaliyetlere ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir. Ancak; "Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi" bölümünde yer alan "Üstünlükler" ve "Zayıflıklar" başlıkları altında ise; Bakanlığımıza ilişkin üstünlükler ve zayıflıklar maddeler halinde değerlendirildiğinden ayrıca "Değerlendirme" başlığına yer verilmemiştir. Bununla birlikte söz konusu bulgu doğrultusunda, Bakanlığımız 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun ilgili bölümüne "Değerlendirme" başlığı eklenmiş olup söz konusu başlığın eklendiği yeni versiyon Bakanlığımız internet adresinde tekrar yayımlanmıştır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından yapılan açıklamadan Bakanlığın 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun ilgili bölümüne "Değerlendirme" başlığının eklendiği ve yeni versiyonun Bakanlığın internet adresinde tekrar yayımlandığı anlaşılmaktadır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 3: Performans Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin İkna Edici Açıklamaların Yapılmaması

İdare Faaliyet Raporu'nda performans hedeflerinin gerçekleşmesinde, performans göstergelerinden sapmalara, ikna edici açıklamaların yapılmadığı görülmüştür.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinin 5'inci fıkrasında;

“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.” denilmiş olup,

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 2'nci bendinde ise;

“Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef

ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.” hükmü yer almaktadır.

İdare Faaliyet Raporu’nda, hedeflenen performans göstergeleri ile gerçekleşen performans göstergeleri arasında meydana gelen sapmalara ilişkin ikna edici açıklamaların yapılmadığı görülmüştür.

Tablo 4: Performans Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin Açıklamaları İkna Edici Bulunmayan Performans Hedefleri

Performans Hedefi	Gösterge	Hedeflenen Sayı	Gerçekleşen Sayı	Sapmaya Yönelik Açıklama	Denetim Kanaati
2-Personelin kapasitesini geliştirmek	Dönem sonuna kadar hizmet içi eğitimlere personelin katılım oranı/Yüzde	100	96,88	Yıl içinde gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerine katılım oranı %96,88'dir.	Sadece gerçekleşmeye ilişkin bilgi paylaşımı yapılmış.
15-Isıtma ve soğutmada enerjinin ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması.	Bölgesel ısıtmaya yönelik mevzuatın oluşturulma yüzdesi/Yüzde	100	75	Isı Piyasası Kanunu Taslak Metni çalışmaları devam etmektedir.	Neden sonuçlanmadığı bilgisi yok
16-Elektrik üretiminde yerinden üretimin, kojenerasyon ve mikrokojenerasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması	Yerinde üretim miktarı (kümülatif)/Mega Watt	800,00	415,33	Yerinde üretimin yaygınlaştırılması için 2019 yılı sonuna kadar toplamda; tüketimin en az 1.000 MW'lık kısmının yerinde üretimden karşılanmasının sağlanması hedeflenmiştir. 2017 yıl sonu itibarıyla 327,80 MW olan yerinde üretim miktarına ek olarak 2018 yılında 87,53 MW'lık yerinde üretim gerçekleştirilmiş olup 2015, 2016, 2017, 2018 yılları toplamda 415,33 MW'lık gerçekleşme sağlanmıştır.	2018 yılı hedefinin gerçekleşmeme gerekçesi açıklanmamış
20-Eğitimler ve yetkilendirmeler yapılacak, eğitim müfredatı geliştirilecek	1- Eğitim müfredatının eğitim dokümanlarının ve soru bankasının geliştirilmesi/Yüzde	70,00	65,00	Soru bankasının güncellenmesi tamamlanmıştır. Ayrıca eğitim müfredatı ve eğitim dokümanlarının güncellenmesi için geçici ihtisas komisyonu kurulmuştur. Komisyon Eğitim dokümanlarının içeriğini ve taslağını hazırlamış olup çalışmalar devam etmektedir.	Hedefe ulaşamama nedeni belirtilmemiş
21-Enerji verimliliği ve tasarrufu ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılmasına yönelik olarak çalışmaların yürütülmesi	1- İlkokul, Ortaokul, Lise ve Sanayi İşletmeleri arasında enerji verimliliği yarışmalarının düzenlenmesi/Adet	4,00	3,00	Bakanlığımız ve TÜBİTAK ile birlikte düzenlenen 'Lise Öğrencileri Enerji Verimliliği Proje Yarışması' 30.05.2018 tarihinde mülga YEGM'de gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, ilkokul ve ortaokul öğrencilerine yönelik düzenlenen resim ve öykü yarışması tamamlanmıştır. Sanayide Enerji Verimliliğine yönelik düzenlenecek olan yarışma başvuruları tamamlanmış olup Mart 2019 içerisinde dereceye girenler açıklanacaktır. Dereceye girenlerin ödülleri 2019 yılında düzenlenecek olan 10. Enerji Verimliliği Forum ve Fuarı'nda verilecektir.	Bir neden bulunmamaktadır

	3- Kamuoyunda farkındalığın artırılmasına yönelik örnek tesislere ve yerinde uygulamalara katılanların sayısı/Adet	500,00	325,00	Enerji verimliliği ve tasarrufu konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalığın oluşturulması amacıyla mülga YEGM yerleşkesi içerisinde bulunan Örnek Bina'yı 2018 yılı sonuna kadar toplam 325 kişi ziyaret etmiştir.	Hedefin tutmaması neden kaynaklanmış, belli değil
	4- Enerji tasarruf potansiyellerinin belirlenmesi (Yıllık belirlenir)/Yüzde	90,00	33,00	Demir çelik sektörüne ilişkin 2002-2004 yılları ile 2005-2008 yıllarına ait raporlar hazırlanmış ve ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir. Ayrıca tekstil sektörüne ilişkin 2016 yılı raporu hazırlanmıştır. Çimento sektörüne ilişkin bilgiler ise 2000 yılından günümüze değin raporlanmaktadır. Seramik, cam, şeker ve kağıt sektörlerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.	Ancak belirlenen hedefe ilişkin gösterge rakamına ulaşılamamış olup, bu da açıklanmamıştır
	5-Portala kayıtlı kamu binalarında etüt yapılması (Kümülatif)/Yüzde	55,00	44,00	2018 yılı içerisinde Mülga YEGM tarafından Bakanlığımız ve Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşları, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Adana Büyükşehir Belediyesi binalarına olmak üzere toplam 21 adet enerji etüdü yapılmıştır. Portala kayıtlı kamu binalarında yapılan etüt 2017 yılı sonunda %23 iken 2018 yılı sonunda %44'e ulaşmıştır. Portala Kayıtlı kapsam içi 937 adet kamu binası bulunmaktadır.	55 rakamına ulaşılamama nedeni belli değil
22-Enerji verimliliği stratejilerini planlama, programlama, mevzuatının geliştirilmesi, endüstriyel işletmelerin verimlilik artırıcı çalışmalarının desteklenmesi ve mevzuat uygulamalarının izlenmesi, denetlenmesi	4-Desteklenmek üzere sözleşme yapılan Verimlilik Artırıcı Proje sayısı/Adet	50,00	43,00	2018 yılı içerisinde toplam 43 projenin onay süreci tamamlanmış olup 51 adet projeye ilişkin çalışmalar devam etmektedir	Çalışmaların tamamlanmama nedenleri belirsiz
	11- Yerinde denetlenecek üniversite ve/veya meslek odası sayısı/Adet	1,00	0,00	Denetimler için gerekli olan alt yapı hazırlıkları sürdürülmektedir. Ayrıca Vergi Denetim Kurumu ile Enerji Verimliliği Dairesi Başkanlığının ilgili personeline denetimlerin yapılmasına yönelik eğitim verilmesi hususunda görüşmeler sonucu Vergi Denetim Kurumu'ndan 2018 yılı Kasım ayında eğitim hizmeti alınmıştır. Eğitim sonrası gerekli	2018 yılı için 1 adet denetlenecek üniversite veya meslek odası hedeflenmiş; ancak gerçekleştirilmemiş. 2019 yılında yapılacak olması, 2018 yılında yapılmamış

				düzenlemelerin yapılmasına devam edilmiş olup 2019 yılının ilk çeyreğinden itibaren denetimlere başlanması öngörülmektedir.	oluşunun gerekçesi olamaz
	12- Yerinde denetlenecek enerji verimliliği danışmanlık şirketi sayısı/Adet	5,00	0,00	Denetimler için gerekli olan alt yapı hazırlıkları sürdürülmektedir. Ayrıca Vergi Denetim Kurumu ile Enerji Verimliliği Dairesi Başkanlığının ilgili personeline denetimlerin yapılmasına yönelik eğitim verilmesi hususunda görüşmeler sonucu Vergi Denetim Kurumu'ndan 2018 yılı Kasım ayında eğitim hizmeti alınmıştır. Eğitim sonrası gerekli düzenlemelerin yapılmasına devam edilmiş olup 2019 yılının ilk çeyreğinden itibaren denetimlere başlanması öngörülmektedir	2018 yılı için 5 adet denetlenecek şirket hedeflenmiş; ancak gerçekleşmemiş. 2019 yılında yapılacak olması, 2018 yılında yapılmamış oluşunun gerekçesi olamaz
26- RES lisanslama işlemleri ve lisanslar kapsamındaki tadilat talepleri hakkında teknik görüş vermek, güncel Rüzgar Enerjisi Potansiyel Atlasının (REPA) güncellenmesi	1-Rüzgar enerjisine dayalı elektrik kurulu gücü/Mega Watt	9.750,00	7.005,44	20.10.2015 tarih ve 29508 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Rüzgar Kaynağına Dayalı Elektrik Üretimi Başvurularının Teknik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik" kapsamında rüzgar kaynağına dayalı olarak yapılan önlisans veya 1 lisanssız elektrik üretimi başvurularının teknik değerlendirmelerinin yapılması, teknik değerlendirmeleri uygun bulunmuş olan önlisanslı, lisanslı veya lisanssız projelerin koordinat değişikliği, kapasite artışları ve türbin teknik özellikleri ile ilgili değişiklik talepleri hakkında uygunluk yazılarının düzenlenmesi hususlarındaki çalışmalar yürütülmektedir. Rüzgar enerjisine dayalı proje geliştirilip ön lisans başvurusu yapmak isteyen tüzel kişilere ölçüm yapacakları alan için uygunluk belgeleri verilmektedir. Rüzgar enerjisine dayalı başvurular için (hub yüksekliği 60m altı olanlar hariç) alınan Teknik Etkileşim İzni sonuçları ilgili başvuru sahipleri tarafından, EPDK'ya (lisanslı başvurular için) ve ilgili dağıtım şirketine (lisanssız başvurular) gönderilmektedir. 2017 Aralık ayı itibarıyla 6516,20 mega watt olan rüzgar enerjisine dayalı elektrik gücüne 2018 yılı içinde 489,24 mega watt eklenerek toplamda 7005,44 mega watt'a ulaşmıştır.	Mevcut durum değerlendirmesinde bulunulmuş
28-2019 itibarıyla güneşte 3 000 MW, rüzgarda 10 000	3- Pompaj depolamalı	10,00	1,00	Pompaj Depolamalı Hidroelektrik Santraller (PHES) Yol Haritası Hazırlanması Çalışmasının ana hedefi	Gerçekleşmeme gerekçesi

MW, jeotermalde 700 MW, biyokütlede 700 MW, dalga enerjisinde 100 MW kurulu güce ulaşılması	HES'lerin kurulum ve işletilmesine ilişkin işlemlerin yürütülmesi/Yüzde			<p>PHES'lere olan ihtiyacı en uygun, en ucuz, en yetkin şekilde planlamak amacıyla 07.02.2017 tarihinde Mülga YEGM koordinasyonunda başlatılmış ve EİGM, TEİAŞ, EÜAŞ, DSİ, EPDK, EPİAŞ'ın katıldığı bir PHES Yol Haritası Çalışma Grubu oluşturulmuştur.</p> <p>2017 yılında Mülga YEGM'de 6 adet Çalışma Grubu toplantısı düzenlenmiştir. Toplantılarda PHES tanımı (üretim/tüketim tesisi, depolama tesisi) gerekliliği, ihtiyacın niteliği, potansiyel, kapasite, zaman, mevzuat ihtiyaçları, piyasa, tarife, yer seçimi, Avrupa ülkelerindeki uygulamalar ilgili kurumlar tarafından değerlendirilerek PHES'lerin yol haritası oluşturulmuş ve ilgili kurum/ kuruluşlar ile paylaşılmıştır. Bu toplantılar sonucunda hazırlanan PHES Yol Haritası Raporu üst düzey yöneticilere sunulmuştur.</p> <p>Bundan sonraki süreçte yatırımcı açısından öngörülebilirliği artıracak önerilerin gündeme getirilmesi amacıyla 26.02.2018 tarihinde özel sektör de içeren PHES çalıştay yapılmıştır. Çalışma grupları tarafından teknik, mevzuat ve aksiyon alınacak konular üzerinde yol haritasını belirleyen rapor tamamlanmıştır. Eylül ayında Yurtdışı seyahati gerçekleştirilerek PHES'in çalışma mantığı yerinde incelenmiş ve seyahat raporu hazırlanmıştır. PHES'in Ülkemizde kurulabilmesi için ilgili firma temsilcilerinden yaklaşık maliyet ve yöntemleri hakkında bilgi toplanarak, bilgi notu şeklinde ilgili makamlara sunulmuştur.</p>	bulunmamaktadır
29- Dönem sonu itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretim tesislerinde yerli ekipman kullanım oranı (imalat kabiliyeti olarak)	1- Yenilenebilir Enerji alanında yerli ekipman envanterinin oluşturulması/Yüzde	50,00	45,00	<p>Ülkemizde enerji tesislerine imalat yapan ve yapabilecek kapasiteye sahip olan üretim tesisleri belirlenmektedir. Bu kapsamda ülkemizde önde gelen OSB, teknokent ve ilgili diğer üretici firmaların konuyla ilgili olarak taranması ile imalat olanak ve kapasitelerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Konuyla ilgili olarak Ostim OSB'deki önde gelen üretici firmalar ziyaret edilerek imalat olanak ve kapasiteleri incelenmiş olup bu</p>	Gereğe bulunmamaktadır

				kapsamda envanter çalışmasının küçük bir modeli gerçekleştirilmiştir.	
33-Bakanlığımız bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlarının yakın, orta ve uzun vadede ihtiyaç duyduğu ve duyacağı sistem ve alt sistemlerin tasarımı, geliştirilmesi, uygulaması, işletmeye alınması ile birlikte mevcut sistemlerin güncel teknolojilere uyarlanması ve yurt dışına bağımlılığı en aza indirici çalışmaların yapılması ve ihtiyaç duyulabilecek danışmanlık hizmetlerinin karşılanması	1-TÜBİTAK 1007 programı (KAMAG) kapsamında yürütülecek proje sayısı/Adet	6,00	0,00	1-TÜBİTAK 1007 programı (KAMAG) kapsamında yürütülen projelerde Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlar yer almakta olup, söz konusu projeler çok yıllıdır. TÜBİTAK 1007 programı kapsamında 2018 yılı içinde herhangi bir proje yürütülmemiştir.	Gerçekleşememe gerekçesi bulunmamaktadır
34-Elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payının artırılması için enerji depolama konusunda ülkemizin gereksinimlerini karşılayacak yasal altyapının oluşturulması için politika geliştirilmesi	1-Pilot projenin uygulanması/yüzde	65,00	30,00	Pilot proje kapsamında mülga YEGM yerleşkesinde planlanan enerji depolama sisteminin kurulumu tamamlanmıştır. Batarya Yönetim Sisteminin kurulumuna yönelik analiz çalışmaları devam etmektedir.	Gerçekleşememe gerekçesi bulunmamaktadır

Kamu idaresi cevabında; “Enerji İşleri Genel Müdürlüğü’nün Gerekçeli Cevabı:

Performans Hedefi 26- RES lisanslama işlemleri ve lisanslar kapsamındaki tadilat talepleri hakkında teknik görüş vermek, güncel Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlasının (REPA) Güncellenmesi.

Gösterge- Rüzgâr enerjisine dayalı elektrik kurulu gücü/Mega Watt

Performans Hedefi 26 için Cevap ve Açıklama;

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla birlikte ülkemizde; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımı, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçe sistemine geçilmiştir. Performans esaslı bütçeleme sisteminin temel unsurlarını stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporları oluşturmaktadır.

Bu kapsamda, performans programlarında, stratejik planlarda yer alan orta ve uzun vadeli amaç ve hedeflere ilişkin yıllık hedefler, söz konusu hedefleri gerçekleştirmek üzere belirlenen faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacı yer almaktadır.

Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planı, 5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu"nun 9'uncu maddesi ile "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 13'üncü maddesi gereği hazırlanarak, 17.11.2014 tarihli ve 3308 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile yürürlüğe girmiş, bilahare 28.11.2017 tarih ve 2974 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile güncellenmiştir. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı tarafından 03.08.2018 tarihinde kamuoyuna açıklanan “Cumhurbaşkanlığı 100 Günlük İcraat Programı”nda; “2019-2023 Dönemine ilişkin Stratejik Plan çalışmalarının Kasım ayı sonunda tamamlanacak şekilde başlatılması” hedefi ve Cumhurbaşkanlığından alınan 17.08.2018 tarih ve CB001 sayılı yazıda yer alan; “Bakanlıklar ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının stratejik planlarını, 2019-2023 dönemini kapsayacak ve Kalkınma Planı ile Orta Vadeli Programda belirlenen hedef ve politikaları içerecek şekilde ilgili mevzuata uygun bir biçimde hazırlayarak 15.11.2018 tarihine kadar değerlendirilmek üzere Strateji ve Bütçe Başkanlığına göndermesi gerektiği” ifadesine istinaden Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Planını hazırlamıştır.

Elektrik kurulu gücü öngörülere; arz güvenliği bağlamında gerekli olan yedek kapasiteleri de içerecek şekilde, ekonomik büyüme beklentileri göz önüne alınarak belirlenen elektrik enerjisi talep projeksiyonları doğrultusunda oluşturulmaktadır. Bu nedenle değişen parametreler dikkate alınarak 28.11.2017 tarihli ve 2974 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile

güncellenen Stratejik Plan'da (2015-2019) 2018 yılı için rüzgar enerjisine dayalı kurulu güç 8.500 MW'a düşürülürken, Cumhurbaşkanlığının talimatı ile gerçekleştirilen Stratejik Plan 2019-2023 çalışmalarında söz konusu hedef 2019 yılı için 7.663 MW olarak öngörülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelikte; "Kamu idarelerinin performans programını hazırlama süreci, kamu idarelerinin üst yöneticisi ve harcama yetkilileri tarafından program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin, performans hedef ve göstergelerinin, faaliyetlerin ve bunlardan sorumlu harcama birimlerinin belirlenerek, en geç Mayıs ayı sonuna kadar üst yönetici tarafından harcama birimlerine yazılı olarak duyurulmasıyla başlar." ifadesi yer almaktadır. Bu nedenle 2018 yılı Performans Programında yer alan rüzgâr enerjisine dayalı elektrik kurulu güç verisine ilişkin performans göstergesi hedefi 17.11.2014 tarihli ve 3308 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile yürürlüğe giren ve dönemin beklentilerine göre hazırlanan hedefi içermektedir.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Performans Hedefi 28- 2019 itibariyle güneşte 3 000 MW, rüzgârda 10 000 MW, jeotermalde 700 MW, biyokütlede 700 MW, dalga enerjisinde 100 MW kurulu güce ulaşılması.

Gösterge- Pompaj depolamalı HES'lerin kurulum ve işletilmesine ilişkin işlemlerin yürütülmesi/Yüzde

Performans Hedefi 28 için Cevap ve Açıklama;

Pompaj depolamalı HES yatırımı konusu ile ilgili birtakım çalışmalar yapılmakla birlikte; projenin finansmanı, yatırımcısı, yatırım modeli gibi konularda ve uygulamaya yönelik hususlarda henüz bir ilerleme olmamıştır. DSİ, EÜAŞ veya TEİAŞ tarafından yatırım programına alınması hususunda mevcut fizibilitenin güncellenmesi bağlamında çalışmalar yürütülmekle birlikte bu konuda da henüz bir karar alınmış olmayıp çalışmalar şu aşamada planlama/fizibilite ve yapıma/uygulamaya yönelik yol haritasının belirlenmesi hüviyetinde devam etmektedir.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Kurulu güç miktarlarının artırılması hedefinin gerçekleştirilmesi için yürütülen bazı çalışmalar 28. Hedefe gösterge olarak belirlenmiştir.

28. Performans Hedefinin 3. alt göstergesi “Pompaj depolamalı HES'lerin kurulum ve işletilmesine ilişkin işlemlerin yürütülmesi/Yüzde”, **hedefi gerçekleştirmek için yürütülen çalışmalardan yalnızca biridir.**

Pompaj depolamalı HES'lerin kurulum ve işletilmesine ilişkin %10'luk bir çalışma yürütülmesi hedeflenmiş; ancak birim tarafından uygulamaya yönelik ilerleme olmaması ve Pompaj depolamalı HES'lerin kurulumuna ilişkin yatırımların henüz hayata geçirilmemesi sebebiyle hedefin tutturulamadığı ifade edilmiştir.

Performans Hedefi 29- Dönem sonu itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretim tesislerinde yerli ekipman kullanım oranı (imalat kabiliyeti olarak)

Gösterge- Yenilenebilir Enerji alanında yerli ekipman envanterinin oluşturulması/Yüzde

Performans Hedefi 29 için Cevap ve Açıklama;

Yenilenebilir enerji alanında yerli ekipman envanterinin oluşturulmasına ilişkin yapılan çalışmalardan elde edilen bilgi ve belgeler derlenmekte olup, yeni bilgi/belgeler ile mevcut veriler sürekli güncellenmektedir. Envantere veri teşkil edecek bilgi/belge edinimi sürekli devam etmekte olup raporlama süreci de eş zamanlı yürütülmektedir. Raporlama süreci henüz tamamlanmadığı için performans göstergesi ile amaçlanan hedefe tam olarak ulaşamamıştır. Söz konusu çalışmaya güncel Performans Programında da yer verilmiş olup 2019 yılsonu itibari ile tamamlanması planlanmaktadır.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Performans Hedefi 33-Bakanlığımız bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlarının yakın, orta ve uzun vadede ihtiyaç duyduğu ve duyacağı sistem ve alt sistemlerin tasarımı, geliştirilmesi, uygulaması, işletmeye alınması ile birlikte mevcut sistemlerin güncel teknolojilere uyarlanması ve yurt dışına bağımlılığı en aza indirici çalışmaların yapılması ve ihtiyaç duyulabilecek danışmanlık hizmetlerinin karşılanması.

Gösterge- TÜBİTAK 1007 programı (KAMAG) kapsamında yürütülecek proje sayısı/Adet

Performans Hedefi 33 için Cevap ve Açıklama;

TÜBİTAK 1007 programı (KAMAG) kapsamında yürütülen projelerde Bakanlığımız ve bağlı, ilgili kuruluşları müşteri kuruluş olarak yer almaktadır. Söz konusu projelerin çok yıllık projeler olması nedeniyle, her bir projeye ilişkin altışar aylık dönemlerde proje gelişme raporu proje yürütücüsü tarafından Bakanlığımıza sunulmaktadır. Bakanlığımıza sunulan raporlara ilişkin görüşler TÜBİTAK Başkanlığına iletilmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız ve bağlı, ilgili kuruluşlarının müşterisi olduğu, TÜBİTAK 1007 programı (KAMAG) kapsamında desteklenen ve çeşitli yıllarda başlatılan projelerden 2018 yılı içerisinde devam eden toplam 6 adet ARGE projesine ilişkin gerçekleştirmeler, altışar aylık dönemler halinde sunulan raporlar çerçevesinde izlenmiştir. Dolayısıyla performans göstergesi ile amaçlanan hedefe ulaşılmıştır.

Ayrıca 2018 yılı Performans Programında yer alan “TÜBİTAK 1007 programı (KAMAG) kapsamında yürütülecek proje sayısı/adet” ifadesi ile projelere ilişkin faaliyetlerin Bakanlığımız tarafından yapıldığı algısının ortaya çıkmasını engellemek adına 2019 Yılı Performans Programında söz konusu ifade “TÜBİTAK 1007 programı (KAMAG) kapsamında tamamlanan projelerin Genel Müdürlüğümüzce yükümlülüklerin yerine getirilmesi/yüzde” olarak değiştirilmiştir.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Performans Hedefi 34- *Elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payının artırılması için enerji depolama konusunda ülkemizin gereksinimlerini karşılayacak yasal altyapının oluşturulması için politika geliştirilmesi*

Performans Hedefi 34 için Cevap ve Açıklama;

Pilot proje kapsamında mülga YEGM yerleşkesinde planlanan enerji depolama sisteminin kurulumu tamamlanmış ancak, söz konusu sistem verilerinin izlenmesi ve ilgili parametrelerin kontrolünü sağlayan Batarya Yönetim Sisteminin kurulumunda yaşanan gecikmeler sebebi ile performans göstergelerinde sapmalar meydana gelmiştir. Ancak daha sonrasında, mülga YEGM kampüsünün EÜAŞ'a devredilmesi sebebi ile proje iptal edilmiş ve yüklenici ile karşılıklı mutabakata varılarak ve herhangi bir ücret ödenmemesi şartı ile sözleşme feshedilmiştir.

Gösterge- *Pilot projenin uygulanması/yüzde*

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin

gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı'nın Gerekçeli Cevabı:

Performans Hedefi 15-Isıtma ve soğutmada enerjinin ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması.

Gösterge: Bölgesel ısıtmaya yönelik mevzuatın oluşturulma yüzdesi/Yüzde

Hedeflenen Sayı: % 100

Gerçekleşen Sayı: % 75

Açıklama:

Isı Piyasası Kanunu Taslak Metni hazırlanmış ve mevzuat çerçevesi 27 Kasım 2018'de İzmir'de gerçekleştirilen Bölgesel Enerji Sistemleri Çalıştay'ında sektör temsilcileri ile paylaşılmıştır. Bölgesel ısıtmanın; farklı enerji tedarikçilerine yönelik olması, doğalgaz tedarikçilerine yönelik telafi modellerini de kapsayacak şekilde piyasa mekanizması geliştirilmesi ve yerel yönetimlerin rolü gibi kapsamlı konuları içermesi nedeniyle Taslak Metnin, Konferansta alınan geri bildirimler çerçevesinde EPDK uzmanlarından destek alacak şekilde genişletilmiş bir ekiple çalışılması ihtiyacı olduğundan çalışmalar devam etmekte olup bahse konu Kanun taslağı öngörülen tarihte tamamlanamamıştır.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Performans Hedefi:16-Elektrik üretiminde yerinden üretimin, kojenerasyon ve mikrokojenerasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması.

Gösterge: Yerde üretim miktarı (kümülatif) / Mega Watt

Hedeflenen Sayı: 800 MW

Gerçekleşen Sayı: 415,33 MW

Açıklama:

"Elektrik üretiminde yerinden üretimin, kojenerasyon ve mikrokojenerasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması" hedefi 28/11/2017 tarih ve 2974 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile yürürlüğe giren Güncellenmiş 2015-2019 Stratejik Planı'ndan çıkartılmıştır. Bu

sebeple 2018 yılı sonuçları ile ilgili bir değerlendirme yapılmamıştır.

Güncellenmeden önceki Stratejik planda yer alan hedefe ait sonuç ve değerlendirmeler aşağıda sunulmaktadır. Raporda yer alan değerlerin aşağıda verilenlerden farklı olma sebebi güncellenme sonucunda izlenmesinin bırakılmasıdır.

“2018 yılı sonu itibari (2014-2018) ile verim belgesi verilen kojenerasyon tesislerinin toplam elektrik azami çıkış gücü 439,101 MWe olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılındaki gerçekleşme 87,525 MWe’dir. Bilindiği üzere, 2018 yılında döviz kurlarında dalgalanmalar meydana gelmiş, bu durum yatırımcı üzerinde olumsuz bir baskı oluşturmuş ve özellikle kojenerasyon yatırımlarına ilgi azalmıştır. Bu nedenle, mevzuatla getirilen kojenerasyon yatırımlarına yönelik lisans alma ve şirket kurma muaftiyetlerine ve 2018 yılında yapılan bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarına rağmen hedeflenen 800 MWe değerine ulaşulamamıştır.”

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Performans Hedefi: *20-Eğitimler ve yetkilendirmeler yapılacak, eğitim müfredatı geliştirilecek*

Gösterge: *1- Eğitim müfredatının eğitim dokümanlarının ve soru bankasının geliştirilmesi/Yüzde*

Hedeflenen Sayı: % 70,00

Gerçekleşen Sayı: % 65,00

Açıklama:

Eğitim materyallerinin güncellenmesine yönelik geçici ihtisas komisyonu çalışmaları kapsamında yapılması gereken güncellemelerin hizmet alımı yoluyla yapılması kararı Eylül 2018 tarihinde alınmıştır. Yapılacak olan çalışmaların maliyetinin yüksek olması ve açık ihale limitlerine çıkması nedeniyle gerekli bütçe yılının sonuna yaklaşılması ve bu sürenin çok kısa olması, yıl içerisinde tamamlanmasının mümkün olmaması nedeniyle hizmet alımı amacıyla ihale gerçekleştirilememiştir. Soru bankasının geliştirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Performans Hedefi: 21-Enerji verimliliği ve tasarrufu ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılmasına yönelik olarak çalışmaların yürütülmesi

Gösterge: 1- İlkokul, Ortaokul, Lise ve Sanayi İşletmeleri arasında enerji verimliliği yarışmalarının düzenlenmesi/Adet

Hedeflenen Sayı: 4 (Adet)

Gerçekleşen Sayı: 3 (Adet)

Açıklama: 2018 yılında yapılamayan Sanayi Enerji Verimliliği Proje yarışması Mart 2019 da tamamlanmıştır. Söz konusu yarışmanın 2018 yılında yapılamamasının sebeplerinden bir tanesi dereceye girenlerin ödülleri verileceği ve her yıl Ocak ayında yapılmakta olan Enerji Verimliliği Forum ve Fuar tarihinin 11-12 Nisan 2019 tarihine ötelenmesi, ikinci sebebi ise yarışmaya katılım sayısının düşük olması ve katılmayı planlayan firmalardan gelen süre uzatımı talebi nedeniyle başvuru süresi uzatılarak yarışma Mart 2019 tarihine ertelenmiş ve söz konusu yarışma Mart ayı içerisinde başarılı bir şekilde sonuçlandırılmıştır. Dereceye girenlerin ödülleri 11-12 Nisan 2019 tarihinde gerçekleştirilen 10. Enerji Verimliliği Forumu ve Fuarı'nda verilmiştir.

Performans Hedefi: 21-Enerji verimliliği ve tasarrufu ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılmasına yönelik olarak çalışmaların yürütülmesi

Gösterge: 3- Kamuoyunda farkındalığın artırılmasına yönelik örnek tesislere ve yerinde uygulamalara katılanların sayısı/Adet

Hedeflenen Sayı: 500 (Adet)

Gerçekleşen Sayı: 325 (Adet)

Açıklama: Bahse konu örnek bina 16 yıl önce işletmeye alınmış olup günün koşullarına göre yenilenme ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu kapsamda söz konusu binanın yeni teknolojik gelişmeleri içerecek şekilde yenilenmesi ve pasif ev standartlarına getirilmesi amacıyla modernizasyon çalışmalarına başlandığı için ziyarete geçici olarak kapatılması gerekmiştir.

Performans Hedefi 21-Enerji verimliliği ve tasarrufu ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılmasına yönelik olarak çalışmaların yürütülmesi

Gösterge 4 : Enerji tasarruf potansiyellerinin belirlenmesi (Yıllık belirlenir)/Yüzde

Hedeflenen Sayı: % 90

Gerçekleşen Sayı: % 33

Açıklama: 33 rakamı 10 sektörden 3 ünde (Demir-Çelik, Tekstil, Çimento) faaliyetlerde bulunmuş olduğu için %33 denilmiştir.

Söz konusu sektörel kıyaslama raporları için gereken veriler Enver Portalı üzerinden toplanmakta olup Enver Portalının yenilenme ve geliştirilme çalışmaları devam ettiği için hedeflenen seviyeye henüz ulaşamamıştır.

Performans Hedefi 21-Enerji verimliliği ve tasarrufu ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılmasına yönelik olarak çalışmaların yürütülmesi

Gösterge 5: Portala kayıtlı kamu binalarında etüt yapılması (Kümülatif)/Yüzde

Hedeflenen: %55

Gerçekleşen: %44

Açıklama: Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planı 28/11/2017 tarih ve 2974 sayılı Makam Olur'u ile güncellenmiş ve yukarıda yer alan Performans Hedefi **Güncellenmiş 2015-2019 Stratejik Planı**'ndan çıkartılmış ve yerine Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı 10.000 m2 ve/veya 250 TEP ve üzeri binalarında detaylı enerji verimliliği etütlerinin yapılması hedefi tanımlanmış olup Bakanlığımıza bağlı bu kapsamdaki tüm binaların etütleri yapılmıştır.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir.

Performans Hedefi: 22-Enerji verimliliği stratejilerini planlama, programlama, mevzuatının geliştirilmesi, endüstriyel işletmelerin verimlilik artırıcı çalışmalarının desteklenmesi ve mevzuat uygulamalarının izlenmesi, denetlenmesi

Gösterge 4: Desteklenmek üzere sözleşme yapılan Verimlilik Artırıcı Proje sayısı/Adet

Hedeflenen Sayı: 50 (Adet)

Gerçekleşen Sayı: 65 (Adet)

Açıklama: 2018 yılında desteklenmek üzere 50 verimlilik artırıcı proje ile sözleşme

yapılması planlanmıştır. Verimlilik artırıcı proje destekleri kapsamında 2018 yılında Ocak, Nisan ve Eylül aylarında proje başvurusu alınmıştır. Ocak ayında 45, Nisan ayında 23, Eylül ayında 32 olmak üzere toplamda 100 proje başvuru alınmıştır. Ocak ayı başvurularından 43 projenin ve Nisan ayı başvurularından 22 projenin desteklenme kararı alınarak hedefin üstünde gerçekleşme sağlanmış olup, toplamda 65 proje için endüstriyel işletmelerle sözleşme yapılmıştır. Bu bağlamda, desteklenmek üzere sözleşme yapılacak 50 proje hedefi geçilmiştir.

Performans Hedefi 22-Enerji verimliliği stratejilerini planlama, programlama, mevzuatının geliştirilmesi, endüstriyel işletmelerin verimlilik artırıcı çalışmalarının desteklenmesi ve mevzuat uygulamalarının izlenmesi, denetlenmesi

Gösterge 11: Yerinde denetlenecek üniversite ve/veya meslek odası sayısı/Adet

Hedeflenen Sayı: 1 (Adet)

Gerçekleşen Sayı:0 (Adet)

Denetim Kanaati: 2018 yılı için 1 adet denetlenecek üniversite veya meslek odası hedeflenmiş; ancak gerçekleşmemiş. 2019 yılında yapılacak olması, 2018 yılında yapılmamış oluşunun gerekçesi olamaz.

Açıklama: 2017 yılı içinde “Enerji Verimliliği Denetim Yönetmeliği” hazırlıkları başlatılmış ve 2018 yılı başında Resmi Gazete’ de yayımlanmasından sonra denetimlere başlanması öngörülmüştü. Ancak Yönetmelik 6/7/2018 tarihinde 30470 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır.

Ayrıca, yükümlülerin denetimine yönelik hazırlıklar çerçevesinde 2018 yılında sektörel bazlı kontrol listeleri, rapor ve tutanak formatları vb. gibi denetim dokümanları oluşturulmuş ve denetim yapacak personelin denetime yönelik eğitim alması faaliyetleri yürütülmüştür. Denetim süreci öncesinde söz konusu hazırlıkların tamamlanması gerekmesi nedeniyle bahse konu denetim (1 adet) 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilememiştir.

Performans Hedefi 22-Enerji verimliliği stratejilerini planlama, programlama, mevzuatının geliştirilmesi, endüstriyel işletmelerin verimlilik artırıcı çalışmalarının desteklenmesi ve mevzuat uygulamalarının izlenmesi, denetlenmesi

Gösterge 12: Yerinde denetlenecek enerji verimliliği danışmanlık şirketi sayısı/Adet

Hedeflenen Sayı: 5 (Adet)

Gerçekleşen Sayı: 0 (Adet)

Denetim Kanaati: 2018 yılı için 5 adet denetlenecek şirket hedeflenmiş; ancak gerçekleşmemiş. 2019 yılında yapılacak olması, 2018 yılında yapılmamış oluşunun gerekçesi olamaz.

Açıklama: 2017 yılı içinde “Enerji Verimliliği Denetim Yönetmeliği” hazırlıkları başlatılmış ve 2018 yılı başında Resmi Gazete’de yayımlanmasından sonra denetimlere başlanması öngörülmüştü. Ancak Yönetmelik 6/7/2018 tarihinde 30470 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Ayrıca, yükümlülerin denetimine yönelik hazırlıklar çerçevesinde mevzuat kapsamında sektörel bazlı kontrol listeleri, rapor ve tutanak formatları vb. gibi doküman hazırlıkları, ilgili personelin denetime yönelik eğitim alması gibi faaliyetler yürütüldüğünden bahse konu denetimler (5 adet) 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilememiştir.

Performans hedefine ilişkin açıklamalar incelendiğinde sapmaların nedenlerine ilişkin gerekli açıklamaların yapıldığı görülmektedir” denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguda, İdare Faaliyet Raporu’nda, hedeflenen performans göstergeleri ile gerçekleşen performans göstergeleri arasında meydana gelen sapmalara ilişkin ikna edici açıklamaların yapılması gerektiği ifade edilmişti. Kamu İdaresi tarafından gönderilen cevaplarda sapmalara ilişkin geçerli bazı açıklamaların yapıldığı görülmektedir. Yapılan bu gibi açıklamalara tüm sapmalar için İdare Faaliyet Raporunda da yer verilmesi gerekmektedir.

Öneri:

İdare Faaliyet Raporu’nda performans hedeflerinin gerçekleşmesinde, performans göstergelerinden sapmalara, ikna edici açıklamaların yapılması önerilir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>